

PANEVĖŽIO MIESTO SAVIVALDYBĖS VIEŠOJI BIBLIOTEKA

2015 METŲ ĮSTAIGOS VADOVO VEIKLOS ATASKAITA

1. ĮSTAIGOS TIKSLAI, UŽDAVINIAI IR FUNKCIJOS

Misija

Panevėžio miesto savivaldybės viešosios bibliotekos (toliau – bibliotekos) misija yra teikti visuomenės nariams nemokamą prieigą prie mokslo ir meno kūrinių įvairovės bei naujų informacinių technologijų, lavinti bendruomenę, atveriant jos nariams žinių, informacijos ir kultūros pasaulį, būti patraukli, patogi vieta darbui, saviraiškai ir poilsiui bei visą gyvenimą tobulėti skatinanti bendruomeniška įstaiga.

Tikslai	Uždaviniai
Bibliotekos kaip naujoviškos, aplinkai palankios, orientuotos į vartotoją institucijos formavimas socialinėje bendruomenės struktūroje.	<ul style="list-style-type: none"> Rūpintis bibliotekos įvaizdžiu ir jo sklaida. Ugdyti darbuotojų kompetenciją bei stiprinti vadybos žinias. Keisti stereotipinį tiek vidaus (darbuotojų), tiek išorės (bendruomenės) mąstymą, susijusį su bibliotekos veikla. Ieškoti papildomų kontaktų su kitomis, labiau nutolusiomis socialinėmis struktūromis (pvz. verslo).
Optimalaus dokumentų fondo, atitinkančio šiuolaikinės bendruomenės poreikius, formavimas.	<ul style="list-style-type: none"> Dokumentų paieška ir atranka. Dokumentų tvarkymas, apskaitymas ir saugojimas. Pasenusių turiniu ir susidėvėjusių dokumentų atranka ir nurašymas. Skaitytojų poreikių analizavimas formuojant dokumentų fondą.
Gyventojų sutelkimo į bibliotekas didinimas, gerinant paslaugų kokybę, plečiant jų įvairovę. Pritraukti ir išlaikyti naujus bibliotekos vartotojus, kurie taptų nuolatiniais jos lankytojais.	<ul style="list-style-type: none"> Sukurti sąlygas bendruomenės nariams tenkinti savo kultūrinius, socialinius, mokymosi, savišvietos, informacinius poreikius bei poreikį bendrauti tarpusavyje. Reklamuoti savo teikiamas paslaugas ir galimybes. Maksimaliai išplėsti prieigą prie viešųjų informacijos tinklų gyventojams. Organizuoti gyventojų kompiuterinio raštingumo mokymus. Organizuoti nemokamus renginius. Konsultuoti lankytojus naudojimosi kompiuteriu bei internetu klausimais. Pagal poreikį pristatyti dokumentus į namus

	neįgaliesiems ir senyvo amžiaus žmonėms.
Tinklo bibliotekų praktinės veiklos analizė ir žinių atnaujinimas, naujų, efektyvių darbo metodų ir priemonių diegimas	<ul style="list-style-type: none"> • Statistikos ir kitos informacijos kaupimas ir apdorojimas. • Personalo kvalifikacijos kėlimo organizavimas. • Viešosios bibliotekos ir filialų veiklos analizė. • Bibliotekinių konsultacinių funkcijų vykdymas savivaldybės Viešojoje ir miesto mokyklų bibliotekose.

2. ĮSTAIGOS ORGANIZACINĖ STRUKTŪRA

Miesto savivaldybės viešųjų bibliotekų tinklo struktūra

Savivaldybės viešųjų bibliotekų tinklą sudaro Viešoji biblioteka ir 6 filialai.

Viešoji biblioteka turi 5 skyrius: Dokumentų komplektavimo ir katalogavimo, Abonemento, Informacijos, Vaikų literatūros bei Metodikos.

Viešosios bibliotekos filialai yra 6: dvi vaikų bibliotekos – „Žiburėlis“ ir „Šaltinėlis“, Parko biblioteka, aptarnaujanti suaugusius, Šiaurinė, Smėlynės ir „Židinio“ bibliotekos aptarnauja ir suaugusius, ir vaikus.

Dauguma bibliotekų, išskyrus „Žiburėlį“ ir Šiaurinę, dirbo su viena poilsio diena. Vaikų literatūros skyrius „Žalioji pelėda“ nuo spalio mėnesio pradėjo dirbti su viena poilsio diena. Visų bibliotekų prieiga yra pritaikyta neįgaliesiems.

Personalias

Bibliotekos administraciją sudaro 4 darbuotojos: direktorė, direktoriaus pavaduotoja (su aukštuoju universitetiniu išsilavinimu), direktoriaus pavaduotoja ūkiui, vyr. buhalterė (su aukštuoju neuniversitetiniu išsilavinimu).

2015 m. tinklo bibliotekose dirbo 60 darbuotojų (59 etatai), 42 iš jų – profesionalūs bibliotekininkai (41,75 etato). Pagal išsimokslinimą 31 (73,8 proc.) – su aukštuoju universitetiniu, 5 (11,9 proc.) – su aukštuoju neuniversitetiniu ir 6 (14,3 proc.) – su aukštesniuoju išsilavinimu.

Viešojoje bibliotekoje dirba 20 profesionalių bibliotekininkų: 17 (85,0 proc.) – su aukštuoju universitetiniu, 1 (5 proc.) su aukštuoju neuniversitetiniu, 2 (10,0 proc.) – su aukštesniuoju išsilavinimu.

Filialuose dirba 22 profesionalūs bibliotekininkai: 16 (72,7 proc.) – su aukštuoju universitetiniu, 2 (9,1 proc.) su aukštuoju neuniversitetiniu, 4 (18,2 proc.) – su aukštesniuoju išsilavinimu.

2014 metų gruodžio mėnesį buvo atleista bibliotekininkė su aukštuoju neuniversitetiniu išsilavinimu pagal LR DK 125 str. 1 d. (šalių susitarimu), o 2015 metų vasarį priimta bibliotekininkė su aukštuoju universitetiniu.

Iš 18 techninio ir aptarnaujančio personalo darbuotojų 7 yra kvalifikuoti specialistai. 2 iš jų – su aukštuoju universitetiniu išsilavinimu, 3 – su aukštuoju neuniversitetiniu ir 2 – su aukštesniuoju.

2014 m. techninio ir aptarnaujančio personalo darbuotojų buvo 20. Ataskaitiniais metais pagal LR DK 127 str. 1 d. buvo atleisti stalius (0,5 etato) ir valytoja (0,3 etato). Į šias pareigas buvo įdarbinti bibliotekoje dirbantys darbuotojai.

Kvalifikacijos kėlimas

Per metus darbuotojai dalyvavo 32-juose seminaruose (2014 m. taip pat buvo 32). Iš viso ataskaitiniais metais kvalifikaciją tobulino 39 darbuotojai, 2014 m. – 41.

Eil. Nr.	Seminaro, mokymų pavadinimas	Trukmė val.	Seminare dalyvavusių darbuotojų skaičius			
			Iš viso	Iš jų		
				Kūrybinių darbuotojų	Administracijos darbuotojų	Tekhninių darbuotojų
1.	VSAFAS praktinis taikymas: duomenų pateikimas į VSAKIS, 2014m. finansinių ataskaitų rinkiniai, pakeitimai 2015 m.	8	1		1	
2.	VSAFAS ir teisės aktų, kurie susiję su valstybės ir savivaldybių turto apskaita, pasikeitimai 2015 m.	8	1		1	
3.	Archyvinių dokumentų tvarkymas ir apskaita 2015 m.: naujausių reikalavimų praktinis taikymas“.	6	1		1	
4.	Užsienio šalių literatūros naujienos.	5	7	7		
5.	Prezentacija kitaip: įtaigus informacijos pateikimas (Powerpoint 2010, Prezi.com).	6	12	11	1	
6.	Tarptautinė kvalifikacija novatoriškoms bibliotekų idėjoms: Suomijos Helsinkio miesto bibliotekos patirtis.	3	4	4		
7.	EPALÉ – mokymosi ir dalijimosi galimybė suaugusiųjų švietėjams“.	4	2	2		
8.	Lietuvos aklųjų bibliotekos interaktyvus pažintinis seminaras „Pajusk, išgirsk, paliesk“.	2	7	7		
9.	Programos „Europa piliečiams“ informacinis seminaras.	3	3	3		
10.	Išplėskite savo atmintį su Evernote ir Onenote.	6	4	4		
11.	„Miriorama – kūrybinis skaitymo skatinimas“.	6	2	2		
12.	Tarptautinis tarpregioninis dialogas: pokyčių valdymas, patirties sklaida ir partnerystė.	24	3	1	2	
13.	Vaikų dienos ir atvirų jaunimo centrų bei atvirų jaunimo erdvių darbuotojų kompetencijų stiprinimas.	88	2	2		
14.	Darbas su nuotraukų redagavimo programa GIMP (pradžiamokslis).	5	5	5		
15.	Darbas su nuotraukų redagavimo programa	5	4	4		

	GIMP (pažengusiems).				
16.	Garso failų redagavimas su atviro kodo programa "Audacity".	3	4	4	
17.	Darbas su interneto svetainių turinio valdymo sistema „WordPress“.	5	4	4	
18.	Interaktyvūs, patyriminiai mokymai, dirbantiems su vaikais ir jaunimu „Nuo darbuotojo iki kūrybiškos draugijos“. VŠĮ „Juoda avis“.	16	1	1	
19.	Seminaras „Iššūkis – (ne) skaitantis vaikas“.	6	3	3	
20.	Mokymai „Skaitmeninimas – vaizdo bei teksto informacijos apdorojimas specialių programų pagalba“.	5	1	1	
21.	Seminaras „2014 metų vaikų knygų derliaus aptarimas“ ir Geriausių ir reikšmingiausių 2014 metų knygų kūrėjų apdovanojimų ceremonija.	7	2	2	
22.	Seminaras „Kultūrinės veiklos vadyba“.	6	4	4	
23.	Seminaras „Kultūrinės veiklos vadyba. Projekto biudžeto sudarymas ir geroji projektų praktika“.	6	4	4	
24.	Vaikų literatūros, skaitybos specialistų, leidėjų seminaras.	7	4	4	
25.	„Projektų valdymas“.	16	1	1	
26.	„Poveikio vertinimas“.	8	1	1	
27.	Darbas su vaizdo medžiagos kūrimo programa Windows Live Movie Maker.	4	7	7	
28.	Seminaras „Rinkėjo puslapis“.	2	2	2	
29.	Tarptautinė konferencija „Biblioteka: informacija ir žinios kiekvienam“.	6	1	1	
30.	„Bibliotekos pažangai 2“ patirties dalijimosi seminaras.	11	1	1	
31.	Tarptautinis išvažiuojamasis viešųjų bibliotekų patirties sklaidos forumas Slovėnijos bibliotekose „Atvira biblioteka“.	10 d.	1		1
32.	„Papasakok apie save – būk svarbus“ įvadinis seminaras.	8	1		1
IŠ VISO:			100	92	8

2015 m. kvalifikaciją kėlė 65 proc. visų darbuotojų (2014 m. – 66 proc.).

3. ISTAIGOS FINANSAVIMO ŠALTINIAI IR BIUDŽETO STRUKTŪRA

2015 m. iš miesto savivaldybės biudžeto bibliotekos reikmėms gauta **50 4933** Eur, 2014 m. – **43 6023** Eur. Iš valstybės biudžeto (Kultūros ministerijos) knygų įsigijimui gauta 24 171 Eur t.y. 104 Eur daugiau, negu 2014 m.

Savivaldybės viešoji biblioteka už mokamas paslaugas planavo uždirbti 2607 Eur. Planą įvykdė 115,7 proc. Surinkome 3015 Eur. Iš jų: už skaitytojų bilietus – 575,96 Eur; už dokumentų spausdinimą kompiuteriu – 986,18 Eur; už dokumentų nuskaitymą (skenavimą) – 928,90 Eur; delpinigiaai už knygų negražinimą laiku – 524,22 Eur, už patalpų nuomą 21 Eur.

Nepanaudotų pajamų už teikiamas paslaugas likutis 2014 m. gruodžio 31 d. buvo 346,46 Eur, o 2015 m. – 439,26 Eur.

Iš projektų ir programų gauta **30 116** Eur. 2014 m. gauta **9615** Eur.

Ataskaitiniais metais iš savivaldybės administracijos dviem projektams ir vienai programai gauta 4 994 Eur:

- iš visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos projektui „*Sveikata išmintingųjų honoraras*“ – 500 Eur;
- iš švietimo ir ugdymo programos projektui „*Vasara su knyga miesto bibliotekose*“ – 700 Eur;
- Iš Miesto infrastruktūros objektų plėtros, modernizavimo ir priežiūros programos Parko bibliotekos laiptų ir stogelio remontui – 3794 Eur.

Iš Lietuvos kultūros tarybos Viešosios bibliotekos projektams gauta **9098** Eur. (2014 m. – 3186 Eur).

Iš „Bibliotekos pažangai 2“ projekto lėšų projektui „*3D: Domėkis. Dalyvauk. Dalinkis.*“ gauta **16 024** Eur (2015 m).

Paramos lėšų gauta – **1667** Eur, t.y. 332 Eur daugiau negu 2014 m. Iš jų:

- 2 proc. GPM – 587 Eur;
- AB „Linus Agro“ – 1000 Eur.
- UAB „Šviesa“ – 80 Eur.

Didžiausia pasaulyje programinės įrangos gamintoja kompanija „Microsoft“ padovanojo naujausios programinės įrangos už **6424** \$.

Buvęs vaikų literatūros skyriaus „Žalioji pelėda“ skaitytojas, dabar dirbantis UAB „Auresa“ generaliniu direktoriumi, už **300** Eur vasaros stovyklos vaikams nupirko įvairių raštinės prekių.

„Senamiestiečio“ bendruomenė už **265** Eur Smėlynės bibliotekai nupirko parodų eksponavimo įrangą.

4. PROJEKTINĖ VEIKLA

Projektų rengimas, jų įgyvendinimas užima svarbią vietą bibliotekos gyvenime. Dalyvavimas projektinėje veikloje – vienas pagrindinių būdų gauti papildomų lėšų fondams atnaujinti ir papildyti, reikalingam inventoriui įsigyti bei renginiams organizuoti.

Iš viso 2015 m. įvairiems fondams pateikta 18 projektų, iš kurių finansuoti – 10.

Eil. Nr.	Projekto pavadinimas	Fondo ar institucijos pavadinimas	Prašomos lėšos eurai	Gautos lėšos eurai
1.	„3D: Domėkis. Dalyvauk. Dalinkis“.	Kultūros ministerija ir LNB „Bibliotekos pažangai 2". UAB Maxima LT	20284,00 1500,00	20284,00 0
2.	„Aukštaitiška dėlionė“.	Lietuvos kultūros taryba	2649,73	1432,00
3.	„Keliojančio knygu portfelio paslaptys“.	Lietuvos kultūros taryba	3403,04	2790,00
4.	„Su knyga – nebūsi vienišas. Kelionė laiku su knyga“.	Lietuvos kultūros taryba	3110,52	0
5.	Vaikams ir jaunimui skirtas kultūros bei kultūrinės edukacijos projektas „Knygos (r)evoliucija“.	Lietuvos kultūros taryba	8253,88	3000,00
6.	Teigiamo meno poveikio žmogaus sveikatai ir gerovei skatinimas „Pakeliui į vaistinę užsuk į biblioteką“.	Lietuvos kultūros taryba	3000,00	0
7.	„Etno ir aš“.	Lietuvos kultūros taryba	4230,00	1876,00
8.	Medijų ir informacinio raštingumo skatinimui – „Būk saugus eidamas interneto keliu“.	Lietuvos kultūros taryba	2620,00	0
9.	Skaitymo skatinimo projektas „Skaitau – svajones statau“.	Lietuvos kultūros taryba	4804,80	0
11.	„Sveikata – išmintingųjų honoraras“.	Panevėžio miesto savivaldybės administracija. Visuomenės sveikatos rėmimo specialioji programa	2500,00	500
12.	„Vasara su knyga miesto bibliotekose“.	Svietimo ir ugdymo programa. Vaikų socializacijos konkursas	2477,00	700,00
13.	„Literatūros ir meno sklaida miesto bibliotekose“.	Panevėžio miesto savivaldybės administracija	6900,00	0
14.	Kultūros ir sveikatinimo renginių ciklas „Susitikime bibliotekoje“.	Vakarinė vietos bendruomenės taryba	850,00	200,00
15.	„Biblioteka 24/7“.	Vakarinė vietos bendruomenės taryba	650,00	0
16.	„Stop: stovyklauk turiningai, originaliai pramogauk“.	Vakarinė ir Šiaurinė vietos bendruomenių tarybos	800,00	0
17.	„Vasara su knyga klube „Dryžuota kojine“.	Vakarinė vietos bendruomenės taryba	2300,00	400,00
18.	Edukaciniai užsiėmimai Parko bibliotekos senjorų klube „Pabūkime kartu“.	Vakarinė vietos bendruomenės taryba	235,00	235,00

	IŠ VISO:	70567,97	31 417,00
Iš jų:	<i>Iš Savivaldybės administracijos įvairių programų</i>	11 877,00	1200,00
	<i>Iš Kultūros tarybos programų</i>	32071,97	9 098,00
	<i>Iš bendruomenių tarybų</i>	4835,00	835,00
	<i>Iš Kultūros ministerijos programų</i>	20 284,00	20 284,00
	<i>Iš ES fondų</i>	0	0

2015 m. gautas finansavimas projektui „**3D: Domėkis. Dalyvauk. Dalinkis**“. Tai – labai didelis ir svarbus bibliotekos laimėjimas. Projektas – ne tik nauda bibliotekos lankytojams, bet ir didelis išbandymas darbuotojams.

Projekto trukmė yra nuo 2015 liepos mėn. iki 2016 spalio mėn. (16 mėn.). Finansuojama suma – 20284 Eur. (Projektas „Bibliotekos pažangai 2“).

Nuo rudens vyksta projekto edukacinės veiklos, skirtos įvairaus amžiaus grupių panevėžiečiams. Tai – kompiuterinio raštingumo ir interneto pradžiamokslio kursai senjorams, Jaunųjų informatikų būrelio bei 3D modeliavimo užsiėmimai vaikams ir jaunimui, integruotos matematikos, biologijos, dailės, technologijų + IT pamokos moksleiviams. Iš projekto lėšų įsigyta:

- 3D spausdintuvas, 3D skeneris (Smėlynės bibliotekoje)
- Belempis projektorius (Viešojoje bibliotekoje)
- Projekcinis ekranas (Viešojoje bibliotekoje)
- TV su laikikliu (Viešojoje bibliotekoje)
- 8 kompiuteriai (Viešojoje bibliotekoje – 6, Smėlynės bibliotekoje – 1, Vaikų literatūros skyriuje „Žalioji pelėda“ - 1)
- 7 stalai mokomojoje klasėje (Viešojoje bibliotekoje)
- Mobilus reklaminius stovas
- Foto įranga (objektyvas, stovas, blykstė)
- Diktofonas.

Programinę įrangą – 8 *Office* paketus padovanojo kompanija „Microsoft“.

5. PARODINĖ VEIKLA

Panevėžio m. savivaldybės viešoji biblioteka neturi atskirų patalpų meno ar literatūros parodoms eksponuoti. Tad jos eksponuojamos bendroje erdvėje, todėl parodas nemokamai gali apžiūrėti visi bibliotekose besilankantys lankytojai.

Per 2015 metus Tinklo bibliotekose parengtos 202 literatūros ir meno parodos. 103 parodos parengtos vaikams arba pačių vaikų.

Daugiausia parodų bibliotekose eksponavo Panevėžio dailės mokyklos mokiniai, VŠĮ „Dailusis ornamentas“ nariai, M. Rimkevičaitės technologinės mokyklos mokiniai, Panevėžio fotografų draugijos nariai. Vaikus aptarnaujančiose bibliotekose savo darbus eksponuoja mikrorajonų mokyklų ir ikimokyklinių ugdymo įstaigų auklėtiniai.

Daugiausia parodų parengta Smėlynės (32 parodos) ir Šiaurinėje bibliotekoje (31 paroda). Viešojoje bibliotekoje parengtos 28 parodos, iš jų 7 – virtualioje erdvėje. Nemažai parodų buvo skirta **Etnografinių regionų metams**: Viešojoje bibliotekoje B. Jankaitienės karpinių, L. Mazūrienės riešinių, bibliotekoje „Židynys“ – tautodailininkės Raimondos Kiminaitės rištų sodų, keramikų Ilonos ir Dariaus Stankevičių baltosios keramikos darbų „*Nuo uzbono iki ašočio*“. Smėlynės bibliotekoje veikė Biržų rankdarbių mėgėjų klubo „Kraitė“ rankdarbių paroda, mezginių paroda „*Senujų ornamentų istorijos*“. Vaikų

bibliotekoje „Šaltinėlis“ eksponuota Panevėžio dailės mokyklos grafinės raiškos mokinių darbų paroda „*Kraičio skrynia*“.

Miesto gimtadieniui buvo parengtos: kolekcionieriaus V. Kazlausko medalių paroda „*Panevėžio istoriją pasakoja medaliai*“ ir Panevėžio kraštotyros muziejaus parengta ekspozicija „*Panevėžys – modernėjantis miestas*“ Viešojoje bibliotekoje, literatūros paroda „*Iš Panevėžio praeities*“ vaikų bibliotekoje „Šaltinėlis“, piešinių paroda „*Miestas prie Nevėžio*“ vaikų bibliotekoje „Žiburėlis“.

Ataskaitiniais metais populiarios buvo foto parodos, bibliotekose buvo surengtos J. V. Čiplytės, M. I. Žilėnaitės, J. Vaičikonio, G. Degėsio, skaitytojų – A. Šiaučiūno paukščių, J. Petrulio foto manipuliacijų, S. Barzdienės vaikų nuotraukų, bibliotekos darbuotojo J. Butavičiaus gamtos vaizdų foto parodos.

Smėlynės bibliotekoje jau kelinti metai balandžio mėn. rengiamos **Pinhole technika** atliktų fotografijų parodos, kuriose dalyvauja Panevėžio fotografų draugijos nariai.

Parko bibliotekoje buvo eksponuojama Grundtvig mokymosi partnerystės projekto „*People and places*“ baigiamoji paroda „*Žmonės ir vietos*“, kurios autoriai – ir panevėžiečiai menininkai Sigitas Laurinavičius, Albinas Vološkevičius.

Vaikų bibliotekoje „Šaltinėlis“ vyko Panevėžio Tarptautinės fotografijos bienalės „*Žmogus ir miestas 2015*“ paroda, kovo mėnesį buvo galima grožėtis Panevėžio Juozo Miltinio dramos teatro dailininkės – dekoratorės Ritonės Klizienės kurtomis lėlėmis parodoje „*Lėlės, lėlės*“. Dar viena įsimintina paroda vyko lapkričio mėn. Čia buvo pristatyta fotomenininkės M. I. Žilėnaitės koliažų parodą „*Apie šviesos ir tamsos išmintį*“. Ji buvo skirta Panevėžio J. Miltinio dramos teatro aktorės Ligitos Kondrotaitės 55-mečiui. Lapkričio 16 d. „Šaltinėlio“ bibliotekoje aktorė surengė labai šiltą poezijos popietę.

Sunku išskirti vieną labiausia pavykusią parodą, tačiau didžiausio bibliotekos lankytojų susidomėjimo sulaukė pripažinto menininko, šiauliečio, gamtos fotografo, **Mariaus Čepulio paroda „Fotoklajonės“**, kuri buvo eksponuojama Smėlynės ir „Židinio“ bibliotekose.

Parodos pagal žanrus (fotografijos, keramikos, tautodailės ir kt.) negrupuojamos ir atskirai neapskaitomos.

Bibliotekose dažniausia eksponuojamos neprofesionalių menininkų, tautodailininkų, miesto mokyklų moksleivių ir ikimokyklinio ugdymo įstaigų auklėtinių parodos. Profesionalūs menininkai pageidauja didesnių ekspozicinių erdvių, specialios aplinkos, todėl bibliotekose parodas rengia tik vienas kitas profesionalus menininkas.

Bibliotekoje surengtos **literatūros parodos**, skirtos žymių meno bei literatūros asmenybių – A. Baranausko, V. Daujotytės, A. Karosaitės, A. Miškinio, A. Drilingos, P. Širvio, M. K. Čiurlionio jubiliejams paminėti. Tradiciškai rengiamos teminės literatūros parodos istorinėms, kalendorinėms datoms paminėti, pristatomos naujos knygos. Visada nemažo susidomėjimo sulaukia pažintinės kelionių literatūros parodos.

6. RENGINIAI

2015 m. Lietuvoje buvo paskelbti etnografinių regionų metais. Todėl didelė dalis bibliotekos renginių buvo skirta šiai temai.

Renginiai buvo organizuojami įgyvendinant projektą „*Vasara su knyga miesto bibliotekose*“, „*3D: Domėkis. Dalyvauk. Dalinkis.*“, Smėlynės bibliotekos vaikams ir jaunimui skirto kultūros bei kultūrinės edukacijos projekto „*Knygos (r)evoliucija*“, bibliotekos „Židinys“ projektą „*Aukštaitiška dėlionė*“ ir „*Keliaujančio knygų portfelio paslaptys*“, vaikų literatūros skyriaus „Žalioji pelėda“ projekto „*Etno ir aš*“ programas, bei Kultūros ir sveikatinimo renginių ciklą „*Susitikime bibliotekoje*“.

Suorganizavome **412 kultūrinių renginių, iš jų 285 – skirti vaikams:**

- žodiniai (literatūriniai renginiai, susitikimai, viktorinos, įvairūs konkursai) – 349,

- kompleksiniai renginiai (parodų pristatymai) – 63.

Renginių ir jų dalyvių skaičius gerokai viršija 2014 metų pasiekimus – surengta 90 renginių daugiau, juose apsilankė 1575 lankytojais daugiau. 70 renginių daugiau suorganizuota vaikams, nes dauguma įgyvendintų projektų buvo skirti vaikų auditorijai.

Bibliotekos renginiuose, edukaciniuose užsiėmimuose, ekskursijose iš viso apsilankė **12945 lankytojai**.

Daugiausia renginių įvyko bibliotekoje „Židinys“ (165) bei vaikų literatūros skyriuje „Žalioji pelėda“ (141).

Gausiausias renginių lankytojų skaičius vaikų literatūros skyriuje „Žalioji pelėda“ (4352), bibliotekoje „Židinys“ (2505) bei Smėlynės bibliotekoje (2084).

Bibliotekose nėra specialių salių renginiams, todėl dažniausiai jie vyksta bibliotekų skaityklose. Čia telpa 40-60 žmonių, tik keliose bibliotekose galima sutalpinti iki 100 lankytojų. Renginiai bibliotekose – nemokamai.

Bibliotekos renginiuose 2015 metais svečiavosi daug ne tik Lietuvoje žinomų žmonių: dailininkas ir rašytojas R. Valeikis, grafikė S. Chlebinskaitė, vaikų knygų autorius ir iliustratorius K. Kasparavičius, dailininkė V. Padimanskaitė, aktorė, rašytoja, D. Kazragytė, etnologė. G. Kadžytė, poetė Z. Gaižauskaitė, rašytoja J. Baltrukonytė, jauniausia pasakų kūrėja Lietuvoje Indrė Musteikyte, rašytoja, žurnalistė A. Urbonaitė, vaikiškų knygelių serijos „Meškių istorijos“ autore Evelina Daciūtė, rašytoja D. Kandrotienė, profesorius dr. R. Laužikas ir daug kitų.

Patys populiariausi, daugiausia lankytojų pritraukiantys renginiai skirti sveikai gyvensenai. Toks buvo Smėlynės bibliotekoje įvykęs susitikimas su bene garsiausiu Lietuvos bitininku ir sodininku, biomedicinos mokslų daktaru, dėstytoju, ir tiesiog vaikščiojančia bitininkystės enciklopedija, **Algirdu Amšiejumi**. Tai – rekordinis renginys, truko 3 valandas, apsilankė 100 žmonių (daugiau netilpo).

Viešojoje bibliotekoje įvykęs susitikimas su **Rūta Vanagaite** ir jos knygų „*Pareigos metas*“ ir „*Ne bobų vasara*“ pristatymas taip pat subūrė 100 lankytojų. Puiki pašnekovė pritraukė daug žiūrovų. Šiuos du renginius būtų galima pavadinti labiausiai pavykusiais.

Pats „darbingiausias“ mėnuo bibliotekoms – balandis, kuris prasideda tarptautinės vaikų knygos dienos ir baigiasi **Nacionalinės bibliotekų savaitės renginiais**. Per balandį įvyko 65 įvairūs renginiai (23 kultūriniai, 37 edukaciniai, 5 ekskursijos) apsilankė 1486 dalyviai. Parengtos 24 įvairios parodos.

Įsimintas buvo literatūros vakaras bibliotekoje „Židinys“, kuriame dalyvavo aktorė **Nijolė Narmontaitė** ir buriuotojas, lektorius **Paulius Kovas**. Tiek žmonių renginyje bibliotekos darbuotojos matė tik antrą kartą. Visi kampeliai, kur tik buvo įmanoma matyti, arba bent girdėti svečius, buvo užimti. Aktorė pristatė savo knygą „*Aktoriai, režisieriai ir kasininkės: ko nematė žiūrovai*“, o Paulius Kovas pasakojo įspūdžius iš kelionės su jachta „Ambersalė“.

Teigiama, kad poezijos mėgėjų mažėja, tačiau į viešojoje bibliotekoje vykusią poezijos vakarą „*Tam, kad gyventume*“ susirinko apie 80 žmonių. Aktorė L. Kondrotaitė skaitė J. Marcinkevičiaus eiles.

Smėlynės bibliotekoje svečiavosi žurnalo „**Šeiminkė**“ redakcija bei **Doloresa Kazragytė** pristatė knygą „...*be pabaigos*...“. Į susitikimą su „Šeiminkės“ redakcijos komanda rinkosi ne tik nuolatiniai bibliotekos lankytojai, bet ir miesto rankdarbių mėgėjos su savo kurtais darbais. Biblioteka vos sutalpino visus į ekspoziciją sunėštus moterų darbus: čia buvo ir patys įvairiausi mezginiai, papuošalai, tapyba ant šilko, batikos darbai. Šia rankdarbių ekspozicija ne tik grožėjosi susirinkę renginio dalyviai, bet ir keletas įspūdingiausių darbų bei šių darbų autorės pateko į „Šeiminkės“ žurnalo numerio puslapius.

Susitikimo kulminacija – aktorės D. Kazragytės improvizacijos bei naujausios knygos pristatymas.

Šio susitikimo rezultatas – didelis straipsnis „Šeiminkės“ žurnale apie Smėlynės biblioteką ir jos darbuotojas.

Balandžio mėnesį startavo bibliotekos „Židinys“ projektai vaikams: „**Aukštaitiška dëlionė**“, skirtas Etnografinių regionų metams ir skaitymo skatinimui skirtas projektas „**Keliaujančio knygų portfelio paslaptys**“, pasižymėjęs intensyvia veikla. Specialiai projektui UAB „Rytuva“ buvo pasiūtas portfelis, kuris „užpildytas intelektualiu turiniu“ kartu su „profesore Knyga“ keliavo po mokyklas. Čia buvo vedamos edukacinės pamokėlės, skatinančios skaitymą, skelbiamas „skaitymo virusas“, ir portfelis paliekamas mokykloje 20-čiai dienų. Baigiantis portfelio viešnagai, mokyklose buvo rengiamos „*Galvočių kovos*“, kuriose dalyvaudavo po 12 moksleivių. Finalinė „Galvočių kova“ vyko bibliotekoje, o nugalėtojo laukė puikus prizas – elektroninė knygų skaityklė.

Projekto „**Aukštaitiška dëlionė**“ metu buvo organizuoti konkursai, viktorinos, susitikimai, parodos. Jau kovo mėnesį buvo paskelbtas konkursas „**Šypsokis, aukštaiti**“, kuris tęsėsi beveik tris mėnesius. Jo metu moksleiviai po vieną ar kolektyviai turėjo sukurti linksmą pasakojimą apie aukštaitius, panaudojant kuo daugiau smulkiosios tautosakos pavyzdžių. Konkurso uždaryme dalyvavo etnologė G. Kadžytė, kuri ne tik įvertino jaunųjų rašytojų kūrybą, bet taip pat papasakojo apie aukštaitišką gyvenimo būdą bei papročius.

Projekto metu vyko įvairūs edukaciniai užsiėmimai. Kartu su tautodailininke **Raimonda Kiminaite** renginyje „*...O, jūs, vaikai taip darykit, kaip Jurgelis daro*“ projekto dalyviai mokėsi rišti sodus, su UAB „Midenė“ atstovais – lipdyti žvakides, Tradicinių amatų centre Upytėje vaikai dalyvavo edukaciniėje programoje „*Girios paukšteliai ramina širdelę*“, Vėlinių sakralumui pažinti skirtoje edukacijoje mokėsi lieti žvakes.

Apie lietuviškus valgius, valgymo kultūrą, aukštaitiškų patiekalų ypatumus pasakojo popietė „**Aukštaitiška zacirka**“. Joje dalyvavo profesorius, knygos „Istorinė Lietuvos virtuvė“ autorius **Rimvydas Laužikas**.

Skaityti, domėtis knygomis vaikus skatino ir Smėlynės bibliotekos projektas „**Knygos (r)evoliucija**“.

Projekto veiklos buvo pačios įvairiausios: bibliotekoje vyko edukacinės „*Knygos (r)evoliucijos*“ pamokos. Skaidrėse buvo pristatoma knygos istorija nuo pat raštijos atsiradimo (medžio, molio, vaško lentelių, popiruso ir kt.) iki šiuolaikinių elektroninių knygų, su kuriomis vaikai buvo supažindinami ir mokomi naudotis. Vaikai susipažino su dantiraščiu, hieroglifais, runų raštu. Kūrybinių užsiėmimų metu gamino popierių, darėsi molio lenteles, rašė tekstus.

Kūrybinėse dirbtuvėse „*Tu gali sukurti knygą*“ dalyvavo ir vaikams užsiėmimus vedė dailininkė S. Chlebinskaitė, rašytojas K. Kasparavičius. Edukacinius užsiėmimus „*Kaip žmonės sukūrė raštą*“ vedė „Vikingų kaimo“ direktorė J. Korsakienė. Paskutinis projekto „Knygos (r)evoliucija“ akordas – išvyka į Vilnių. Vilniuje bibliotekininkės su vaikais aplankė pinigų muziejų, Katedros požemius, dalyvavo edukaciniuose užsiėmimuose Valdovų rūmuose ir Žaislų muziejuje.

Vaikų literatūros skyriaus „Žalioji pelėda“ organizuojama **vaikų šventė „Kur takelis pasuka, rasi gražią pasaką**“ – tradicinis, vykstantis eilę metų renginys. 2015 m. tai – baigiamasis Lietuvos kultūros tarybos dalinai finansuoto projekto „**Etno ir aš**“ renginys. Renginio programoje aktyviai dalyvavo ir savo išradingumu stebino miesto vaikai: koncertavo, muzikavo, šoko, vaidino. Šventėje, kuri visą dieną vyko Muzikinio teatro scenoje, dalyvavo 600 vaikų.

Vaikai susitiko su žurnaliste, 7 knygų vaikams autore, Virginija Geniene, pasivadinusia **Virginos Šukytės** slapyvardžiu. Svečiavosi animatorius, režisierius, prodiuseris, **Valentas Aškiniš**.

Šventės eigoje buvo apibendrinti skelbto konkurso „Nupyniau pynimėli“, kuriame dalyvavo virš pusantro šimto darbų, rezultatai, paskelbti laureatai, taip pat apdovanoti aktyviausi bibliotekos skaitytojai.

Bibliotekos kolektyvas dalyvavo 2015 m. miesto šventėje. Šventės šūkis „**Panevėžys – kūrybingas miestas**“ nepaliko abejingo ir mūsų bibliotekos kolektyvo.

Rugsėjo 5 d. kvietėme panevėžiečius bei miesto svečius nepraeiti pro Laisvės aikštėje „prozos ir poezijos suolelius“. Tą dieną ne tik dalinome lankstinukus su naudinga informacija apie biblioteką, bet ir dovanojome gerą nuotaiką ir šypsenas praeiviams.

Prie vaikams skirto suolelio klausėme mažųjų panevėžiečių, ar jie moka skaityti. Išgirdusios teigiamą atsakymą, raginame pademonstruoti savo igūdžius ir paskaityti ištrauką iš Vytės Nemunėlio eiliuotos pasakos „Meškiukas Rudnosiukas“. Šią užduotį atlikusiems buvo dovanojamas popierinis meškiukas su pasakos tekstu, informacija, kur galima atrasti daugiau pasakų, o taip pat ir saldi karamelė.

Šalia suaugusiems skirto suoliuko praeiviai galėjo dalyvauti poezijos viktorinoje.

Viešojoje bibliotekoje lapkričio mėnesį pirmą kartą vyko **Pyragų dienos** akcija, į kurią įsijungė skaitytojai, o taip pat gavome paramos iš UAB „Palink“. Už surinktas lėšas pirkome knygų (30).

Kasmet kviečiame bibliotekos lankytojus apsilankyti renginiuose ir paminėti drauge **valstybines, kalendorines šventes**. Ypač tokiuose renginiuose laukiame jaunosios kartos atstovų, stengiamės juos supažindinti su švenčių ištakomis.

LR Prezidentės Dalios Grybauskaitės inicijuojama ir globojama respublikinė **akcija „Knygų Kalėdos“** vyko ir mūsų bibliotekose. Miesto bibliotekose buvo surengti septyni „Knygų Kalėdų“ renginiai.

2015 metų akcijos tema – „Knygų Kalėdų“ savanoriai. Antradienio popietėmis garsiai skaityti pasakas mažiesiems maloniai sutiko du savanoriai – „Minties“ gimnazijos gimnazistai Dominykas Matulis ir Justas Baltuška. Su jų pagalba Vaikų literatūros skyrius „Žalioji pelėda“ gruodžio mėnesį surengė tris garsinius pasakų skaitymus prie kalėdinės eglutės.

Akcijos metu bibliotekai padovanotos 104 knygos, jas dovanojo 41 skaitytojas ir dvi organizacijos: UAB „Šiaulių vandenys“ (3 knygas), Panevėžio miesto savivaldybė (mero patarėja Lina Kazokienė dovanojo 8 knygas).

7. EDUKACINĖ VEIKLA

Parengtos naujos edukacinės programos

Eil. Nr.	Edukacinės programos pavadinimas	Programos autorius	Programos parengimo išlaidos	Amžiaus grupė
1	Skaitmeninių vaizdų kūrimas ir redagavimas	Vyresn. bibliotekininkė V. Dubauskaitė	Projekto „3D: Domėkis. Dalyvauk. Dalinkis“ (lėšos specialiai programų parengimui nebuvo išskirtos)	Jaunesniojo amžiaus moksleiviai
2	Stop kadro filmukų kūrimas	Vyresn. bibliotekininkė M. Šablinskaitė	Projekto „3D: Domėkis. Dalyvauk. Dalinkis“ lėšos	Jaunesniojo amžiaus moksleiviai
3	„Jaunojo informatiko	Mokytoja D.	Projekto „3D:	1-4 klasių

	mokyklėlė“	Stefanavičienė „Ažuolo“ progimnazija“	Domėkis. Dalyvauk. Dalinkis“ lėšos	moksleiviai
4	3D modeliavimas	Savanoris G. Šergalis (KTU, Panevėžio verslo ir technologijos fakultetas)	Projekto „3D: Domėkis. Dalyvauk. Dalinkis“ lėšos	Vaikai ir jaunimas
5	Integruotos pamokos	„Rožyno“ progimnazijos mokytojai	Projekto „3D: Domėkis. Dalyvauk. Dalinkis“ lėšos	4-8 klasių Rožyno progimnazij os moksleiviai
6	Gyventojų kompiuterinio raštingumo ir interneto pradžiamokslių kursai (atnaujinta programa 2 lygiais: pradedantiems ir pažengusiems)	Informacijos skyriaus vedėja G. Navagruckienė, vyresn. bibliotekininkė Ž. Snicorytė	Projekto „3D: Domėkis. Dalyvauk. Dalinkis“ lėšos	Vyresn. amžiaus gyventojai
7.	„Knygos (r)evoliucija“	Smėlynės bibliotekos darbuotojos	0	1 - 4 klasių moksleiviai
8.	Moterų klubo „Laumė“ užsiėmimai	Smėlynės bibliotekos darbuotojos	0	Suaugę lankytojai
9.	Saugaus interneto pamoka „Būk atsargus internete“	Smėlynės bibliotekos darbuotojos	0	Vaikai ir suaugę
10.	Vaikų klubas „Z karta“	Vaikų bibliotekos „Žiburėlis“ vyresn. bibliotekininkė R. Dragūnienė	0	Nuo 6 iki 15 metų
11.	Edukacinis užsiėmimas „Profesija - bibliotekininkas“	Vaikų lit. sk., „Žalioji pelėda“ darbuotojos	0	Pradinių klasių moksleiviai

2015 metais vykdytos edukacinės programos, parengtos ankstesniais metais

Eil. Nr.	Edukacinės programos pavadinimas	Programos autorius	Amžiaus grupė	Kuriais metais parengta programa
1	Gyventojų kompiuterinio raštingumo ir interneto pradžiamokslių kursai	Projektas „Bibliotekos pažangai“	Vyresn. amžiaus gyventojai	2009
2.	„Pirmoji pažintis su biblioteka“	Smėlynės bibliotekos darbuotojos	Ikimokyklinis ir 1-4 klasės	2000
3.	Pamoka „Knygos istorija“	Smėlynės bibliotekos darbuotojos	1-4 klasės	2008
4.	Vaikų lit. sk. „Žalioji	Vaikų literatūros	Ikimokyklinio	1991

	pelėda“ lėlių teatro „Pagrاندukas“ edukacinė improvizacija „Miško biblioteka“	skyriaus „Žalioji pelėda“ darbuotojos	amžiaus - pradinių klasių vaikai	
5.	Užsiėmimai vaikų kūrybinės saviraiškos klube „Dryžuota kojėnė“	Vaikų literatūros skyriaus „Žalioji pelėda“ darbuotojos	Ikimokyklinio amžiaus - pradinių klasių vaikai	2002
6.	Užsiėmimai „Šlepetės“ klube“	Bibliotekos „Židinys“ vyresn. bibliotekininkė L. Kučinskienė	7-12 m.	2006
7.	Skaitymo skatinimo programa „Keliaujantis knygų portfelis“	Bibliotekos „Židinys“ vyresn. bibliotekininkė L. Kučinskienė	6-12 m.	2013

Vykdytos edukacinės programos

Eil. Nr.	Edukacinės programos pavadinimas	2015 m. vykdytų programų skaičius	Gautos pajamos (Eur)	Edukacinių programų lankytojų skaičius	
				Iš viso	Iš jų panevėžiečiai
1.	Skaitmeninių vaizdų kūrimas ir redagavimas (Biblioteka „Židinys“)	19 užsiėmimų	Nemokamai	41	41
2.	Stop kadro filmukų kūrimas (Vaikų biblioteka „Žiburėlis“)	12 užsiėmimų	-	95	95
3.	„Jaunojo informatiko mokyklėlė“ (Informacijos skyrius)	10 užsiėmimų	-	200	200
4.	3D modeliavimas (Smėlynės biblioteka)	7 užsiėmimų	-	35	35
5.	Integruotos pamokos (Smėlynės biblioteka)	18 pamokų	-	184	184
6.	Gyventojų kompiuterinio raštingumo ir interneto pradžiamokslio kursai (atnaujinta programa 2 lygiais: pradedantiems ir pažengusiems) VB, „Židinys“, Parko biblioteka	14 užsiėmimų	-	710	710
7.	Gyventojų kompiuterinio raštingumo ir interneto pradžiamokslio kursai (Smėlynės, Šiaurinė bibliotekos)	28 užsiėmimai	-	220	220
8.	Visuomenės sveikatos biuro akcijos (Visose bibliotekose)	27 užsiėmimai	-	395	395
9.	Mokymai nedirbančiam jaunimui „Kompiuterinių įgūdžių ugdymas“ – Darbo	4	-	175	175

	biržos projektas „Pasitikėk savimi“ (Parko biblioteka)				
10.	Praktinis-kūrybinis užsiėmimas „Kalėdų atvirukas vienišam kaimynui“ (Parko biblioteka)	1	-	14	14
11.	Vaikų klubo „Z karta“ užsiėmimai (Vaikų biblioteka „Žiburėlis“)	11 užsiėmimų	-	143	143
12.	„Meno ir spalvų terapija“ (Vaikų biblioteka „Šaltinėlis“)	1	-	26	26
13.	„Panevėžys pro traukinuko langą“ (Vaikų biblioteka „Šaltinėlis“)	1	-	18	18
14.	„Kalėdinis žaisliukas“ (Vaikų biblioteka „Šaltinėlis“)	1		16	16
15.	Saugaus interneto pamoka „Būk atsargus internete“ (Smėlynės biblioteka)	1	-	20	20
16.	Moterų klubo „Laumė“ užsiėmimai (Smėlynės biblioteka)	8 užsiėmimai	-	120	120
17.	„Pirmoji pažintis su biblioteka“ (Smėlynės biblioteka)	6 užsiėmimai	-	120	120
18.	„Knygos (r)evoliucija“ (Smėlynės biblioteka)	4 užsiėmimai	-	150	150
19.	„Knygos istorija“ (Smėlynės biblioteka)	1	-	16	16
20.	Edukacinis užsiėmimas „Sutvarkykime šiukšlių gatvelę“ (Gamtos mokyklos metodininkė Valda Briedienė) (Vaikų literatūros skyrius „Žalioji pelėda“)	1	-	83	83
21.	Edukacinė programa „Bulvinės bandos ant kopūstlapio kepimas“ (Rumšiškės) (Vaikų literatūros skyrius „Žalioji pelėda“)	1	-	36	36
22.	Karjeros diena (Vaikų literatūros skyrius „Žalioji pelėda“)	1	-	50	50
23.	Etno ketvirtadieniai (Vaikų literatūros skyrius „Žalioji pelėda“)	8 užsiėmimai	-	55	55
24.	Užsiėmimai vaikų kūrybinės saviraiškos klube „Dryžuota kojinė“ (Vaikų literatūros skyrius „Žalioji pelėda“)	26 užsiėmimai	-	153	153
25.	Edukacija „Sūrio kelias“ Rokiškio krašto muziejuje (Vaikų literatūros skyrius „Žalioji pelėda“)	1	-	36	36

26.	Užsiėmimai „Šlepetės“ klube“ (Biblioteka „Židinys“)	6	-	48	48
27.	Skaitymo skatinimo programa „Kelijantis knygų portfelis“ (Biblioteka „Židinys“)	15	-	808	808
IŠ VISO:		233	-	3967	3967

Populiariausios metų edukacinės programos:

- pagal vidutinį lankytojų skaičių, „Jaunojo informatiko mokyklėlė“, „Knygos (r)evoliucija“;
- pagal vykdytų programų skaičių. Gyventojų kompiuterinio raštingumo ir interneto pradžiamokslis kursai.

Aktyviausi edukacinių programų lankytojai – „Ažuolo“, Rožyno, „Šaltinio“ progimnazijų, Panevėžio dailės, „Senvagės“, „Aušros“, pagrindinių mokyklų moksleiviai, vaikų lopšelių – darželių „Puriena“, „Aušra“, „Diemedis“, „Vyturėlis“, „Sigutė“, „Pušynėlis, „Rūta“ ugdytiniai.

8. BIBLIOTEKOS VEIKLA

Vartotojų skaičius

Viešosios bibliotekos skyriai ir filialai 2015 metais užregistravo **12 601 vartotoją** (vaikų ir suaugusių). Iš jų: persiregistravusių vartotojų buvo 9662, o naujai užsiregistravusių 2939. Tai reiškia, kad bibliotekos paslaugos yra populiarios ir reikalingos.

Padalino pavadinimas	Vartotojai 2015 m.	Vartotojai 2014 m.	Skirtumas	Planas 2015 m.	Plano įvykd.
Viešojoje bibliotekoje:	4656	4664	-8	4670	14
Abonementas	2754	2767	-13	2770	-16
Informacijos skyrius	0	0	0	0	0
VLS „Žalioji pelėda“	1902	1897	5	1900	5
Filialuose:	7945	7920	25	7871	74
„Žiburėlis“	1236	1234	2	1225	109
Šiaurinė biblioteka	991	977	14	960	31
„Šaltinėlis“	1492	1537	-45	1530	-38
Parko biblioteka	1087	1070	17	1066	21
„Židinys“	1765	1717	48	1710	55
Smėlynės biblioteka	1374	1385	-11	1380	-5
Iš viso:	12601	12584	17	12541	60

Naujų ir perregistruotų vartotojų rodikliai pasiskirstė sekančiai:

Metai	Nauji vartotojai		Perregistruoti vartotojai		Visi vartotojai
	skaičius	proc.	skaičius	proc.	
2015 m.	2939	23,3	9662	76,6	12601
2014 m.	3001	23,8	9583	76,2	12584
Pokytis	-62		+79		+17

Pagal „Bibliotekos pažangai“ nuostatas, gyventojai, norintys naudotis bibliotekose tik internetu neprivalo registruotis bibliotekos vartotojais.

Pokyčiai, vykstantys mūsų visuomenėje, atsispindi nagrinėjant ir vartotojų sudėtį: dirbančiųjų skaičius, lyginant su 2014 metais, padidėjo 235, pensininkų ir bedarbių – 216, tuo tarpu besimokančiųjų sumažėjo 434 vartotojais.

Vartotojų sudėtis nuo bendro vartotojų skaičiaus pasiskirstė taip:

Metai	Iš viso:	Dirbantys		Besimokantys		Kiti	
		Skaičius	Proc.	Skaičius	Proc.	Skaičius	Proc.
2015	12601	3955	31,4	6199	49,2	2447	19,4
2014	12584	3720	29,56	6633	52,7	2231	17,7

Apsilankymų skaičius

Padalino pavadinimas	Apsilank. sk. 2015 m.	Apsilank. sk. 2014 m.	Skirtumas	Planas	Plano
				2015 m.	įvykdymas
Viešojoje bibliotekoje	77776	78972	-1196	78100	-324
Abonementas	24440	24012	428	24200	240
Informacijos skyrius	14866	16587	-1721	16600	-1734
VLS „Žalioji pelėda“	38470	38373	97	37300	1170
Filialuose:	125003	125618	-615	124670	333
„Žiburėlis“	13916	13909	7	13500	103
Šiaurinė biblioteka	14386	13844	542	13900	486
„Šaltinėlis“	25775	25745	30	25870	-95
Parko biblioteka	15385	15602	-217	15300	85
„Židinys“	27260	27118	142	27100	160
Smėlynės biblioteka	28281	29400	-1119	29000	-719
Iš viso:	202779	204590	-1811	202770	9

Per metus tinklo bibliotekose apsilankė **202779 lankytojai**, t. y. 1811 lankytojų mažiau, nei 2014 metais. Vidutiniškai per dieną miesto bibliotekose apsilankė **734 lankytojai** (2014 m. – 731).

Vidutiniškai vienas lankytojas per metus apsilankė **16,1** karto, o 2014 m. **16,3**.

Tradiciniai bibliotekų veiklos rodikliai turi tendenciją mažėti, nes kinta tiek pačios bibliotekos, tiek ir jų veikla, vis daugiau informacijos prieinama internete nuotoliniu būdu: vartotojas prasižėmęs knygų gražinimo laikotarpi, užsisako ar rezervuoja knygas neužeidamas į biblioteką. Sparčiai daugėja gyventojų, turinčių interneto prieigą namuose ar mobiliuosiuose įrenginiuose.

Viešosios interneto prieigos apskaitą atlieka interneto vartotojų registracijos ir statistikos sistema (VRSS). 2015 metais tinklo bibliotekose užregistruoti **37 682 interneto lankytojai**, t.y. 8207 lankytojų mažiau negu 2014 m.

Vartotojams yra skirta 52 kompiuterizuotos darbo vietos. Internautų mažėjimą lemia įvairios priežastys. Daugėja laikinų vartotojų, kuriems dažniausiai reikia tik išsispausdinti bilietus arba vienkartinio apsilankymo momentinei paskolai gauti, atlikti el. bankininkystės pavedimą ir pan. Tokie lankytojai netampa bibliotekos vartotojais ir nuolatiniais VIP centro lankytojais. Dalis interneto lankytojų naudojami bibliotekoje savo mobiliosiomis priemonėmis (planšetiniais, nešiojamaisiais kompiuteriais, išmaniaisiais telefonais). Jie taip pat neapskaitomi kaip interneto vartotojai.

Bibliotekos renginiuose, edukaciniuose užsiėmimuose, ekskursijose iš viso apsilankė **12945 lankytojai** t.y. 1575 daugiau negu 2014 m.

Literatūros išduotis, lyginant su 2014 metais, padidėjo **1908 fiz. vnt.** Per metus tinklo bibliotekos vietoje ir į namus išdavė **364 986 fiz. vnt.** spaudinių

Per metus tinklo bibliotekose vidutiniškai vienas vartotojas perskaitė **29** leidinius (2014 m. – 28,9).

Padalino pavadinimas	Iš viso išduota 2015 m.	Iš viso išduota 2014 m.	Skirtumas
Viešojoje bibliotekoje	128050	127161	889
Abonementas	46774	46223	551
Informacijos skyrius	29726	29438	288
VLS „Žalioji pelėda“	51550	51500	50
Filialuose:	236936	235917	1019
„Žiburėlis“	30241	29992	249
Šiaurinė biblioteka	27049	26357	692
„Šaltinėlis“	34144	33696	448
Parko biblioteka	34790	34636	154
„Židinyš“	58475	58077	398
Smėlynės biblioteka	52237	53159	-922
Iš viso:	364986	363078	1908

Išduotis galėtų būti didesnė jei populiarių laisvalaikio knygų, kurioms susidaro ilgos rezervacijos eilės, turėtume po du ar tris egzempliorius. Vartotojai migruoja po visas tinklo bibliotekas, ieškodami trumpesnių eilių pageidaujamos knygos gauti.

Aptarnaujant vartotojus vis labiau populiarėja virtualios bibliotekos paslaugos ir jomis naudojasi vis daugiau vartotojų: tai rodo augantys rezervavimo ir knygų užsakymo internetu rodikliai, daugėja knygų gražinimo termino pratęsimų internetu.

Knygų rezervacija. Rezervavimo paslaugos rodikliai, šiemet, kaip ir ankstesniais metais, ženkliai auga: 2015 m. atlikta **8112** rezervacijų, (2014 m. – 6628), t. y. 1484 daugiau. Tai rodo, kad mūsų veikla, mokant ir skatinant įvairaus amžiaus kompiuteriu besinaudojančius vartotojus rezervuoti knygas patiems iš namų – sėkminga. Pageidaujantiems apie 50 vartotojų nuolat elektroniniu paštu siunčiame **naujai gautų knygų sąrašus**. Šios paslaugos ketiname atsisakyti arba bent jau nebedidinti jų gavėjų skaičiaus, nes naujas knygas skaitytojai jau gali rasti mūsų bibliotekos el. kataloge naudodami paieškos mygtuką „Naujos knygos“.

Rezervavimo paslauga naudojasi ne tik suaugusieji, bet ir vaikai. Vaikų literatūros skyriuje „Žalioji pelėda“ moksleiviai rezervavo 2841 knygą, „Šaltinėlio“ ir „Žiburėlio“ bibliotekose – daugiau kaip po 1500 knygų.

Knygnešystė. Ypatingas dėmesys skiriamas senyvo amžiaus ir neįgalių skaitytojų aptarnavimui. Šiuos žmones asmeniškai kviečiame į renginius, padedame jiems išsirinkti knygas, suieškome internete jiems reikalingą informaciją. Tiems, kurie dėl ligos ar senatvės nebegali apsilankyti patys bibliotekoje, knygas nešame į namus. Ataskaitiniais metais knygos į namus buvo pristatomos **9** žmonėms. Per metus jiems išduota **514** knygų.

2015 m. biblioteka „Šaltinėlis“ namuose aptarnavo 3 neįgalius skaitytojus. Jiems nunešė 144 knygas. Parko bibliotekos darbuotojos namuose lankė 5, jiems nunešė 270 knygų. „Židinio“ ir Smėlynės bibliotekų darbuotojos aptarnavo po 2 tokius skaitytojus, nunešė po 50 knygų.

Darbas su vaikais. Viena iš svarbiausių bibliotekos veiklos krypčių – pakviesti vaikus į bibliotekas ir sudominti juos skaitymu, skatinti jų savišvietą. Taip pat didžiulį dėmesį skyrėme dokumentų fondo, atitinkančio jaunojo skaitytojo poreikius, formavimui, knygos ir skaitymo vertybių populiarinimui, informacinės kultūros formavimui, kūrybinių gebėjimų bendravimo įgūdžių ugdymui.

Kvietėme juos į tradicinius renginius – Vaikų knygos šventę, skaitovų konkursus, susitikimus su rašytojais, literatūrines popietes, viktorinas, ieškome naujų, patrauklių darbo formų. Stengiamės ugdyti poreikį skaitymui jau ikimokyklinio amžiaus vaikams, nes vis didesnis susidomėjimas kompiuteriais išstumia knygą iš vaiko gyvenimo.

Vaikų iki 14 metų tinklo bibliotekose užregistruota **4159** t. y. 80 daugiau negu 2014 m. Per ataskaitinius metus tinklo bibliotekose apsilankė **82 105 vaikų** (1017 daugiau nei 2014 m.). Jiems išduota **96 777 fiz. vnt.** dokumentų (89 daugiau nei 2014 m.).

Bibliotekos fondo komplektavimo prioritetai nesikeičia eilę metų. Atsižvelgiant į vartotojų poreikius ypač dėmesingai komplektuojama grožinė literatūra ir literatūra reikalinga mokymuisi, nes bibliotekos yra ne tik laisvalaikio, bet ir mokymosi institucijos.

Tinklo bibliotekose 2015 metų pabaigoje spaudinių fondą sudarė **145 122 fiz. vnt.** dokumentų. Ataskaitiniais metais tinklo bibliotekos gavo **4840 fiz. vnt.** (1512 pavadinimų) inventorintų dokumentų, t.y. 488 fiz. vnt. mažiau negu 2014 m. Periodinių leidinių gauta **182** pavadinimai (7 pavadinimais mažiau negu 2014 m.). Iš jų – 134 prenumeruoti leidiniai, 4– iš projektui skirtų lėšų, kiti – iš Lietuvos spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondo. Viena biblioteka prenumeruojamų leidinių gavo vidutiniškai 56 pavadinimus, o su dovanotais leidiniais – vidutiniškai 69 pavadinimus.

LR Kultūros ministerija Savivaldybės viešajai bibliotekai dokumentams įsigyti 2015 m. skyrė **24171 Eur.** (104,95 Eur daugiau, negu 2014 m.). Už šią sumą įsigijome **3216 knygų.**

Iš Panevėžio miesto savivaldybės 2015 m. prašėme 26 066 Eur, gavome **20 273 Eur.** Iš jų: **periodikai** skyrėme **14858,24 Eur,** knygoms – **4414,76 Eur,** už kuriuos įsigijome **576 knygas.**

Informacinė veikla

Elektroniniai katalogai, bibliografinių įrašų skaičius elektroniniame kataloge

VB elektroninio katalogo lokatioje analizinių duomenų bazėje, kuriamoje nuo 2002 m., 2016 m. pradžioje yra **41197** analiziniai įrašai. Juos sudaro analiziniai bibliografiniai įrašai (BĮ) iš „Panevėžio balso“ ir knygų bei tęstinių leidinių analiziniai BĮ, kopijuojami iš LIBIS Nacionalinės bibliografijos duomenų banko.

Bibliografinis informacinis vartotojų aptarnavimas

2015 m. tinklo bibliotekose gauta 6194 (+466), atsakyta į **6001 (97 proc.) užklausa**. Iš jų – 50 proc. teminės (2014 m – 57 proc.).

Ataskaitiniais metais užklausių pateikimo tendencija pasikeitė. Dvejus metus iš eilės mažėjimas, siekęs apie 8 proc., šiemet tais pačiais 8 proc. išaugo. Nors Viešojoje bibliotekoje, lyginant su 2014 m., užklausių atsakyta tiek pat, tačiau filialuose (Parko ir „Židinio“ bibliotekose) adresinių užklausių darbuotojai užregistravo ženkliai daugiau.

Iš bendro gautų užklausių skaičiaus (6194) – suaugusieji vartotojai pateikė 61 proc. užklausių, vaikai – 39 proc. Proporcijos nesikeitė.

Tinklo bibliotekose 2015 m. užregistruoti 193 neigiami atsakymai (2014 m. – 227). Neigiamus atsakymus sudaro programinės literatūros trūkumas, tačiau didinti jų egzemplioriškumą nėra galimybės. Problemą sprendžiame vartotojus nukreipdami į kitas bibliotekas.

Pateikiame bendrą visų padalinių informacinės veiklos duomenų lentelę:

Padalino pavadinimas	Interneto vartotojų skaičius	Atsakyta užklausių		Ekskursijų sk.	
		Iš viso:	Teminių užklausių		
		Skaičius	Proc.		
Viešojoje bibliotekoje:	10071	1873	1581	84,4	24
Abonementas	0	317	156	49,2	0
Informacijos skyrius	6259	294	220	74,8	0
VLS „Žalioji pelėda“	3812	1262	1205	95,4	24
Filialuose:	27611	4128	1422	34,4	17
„Žiburėlis“	2201	318	181	55,2	6
Šiaurinė biblioteka	3605	331	255	77	1
„Šaltinėlis“	2623	324	297	91,7	1
Parko biblioteka	3402	1858	379	20,4	0
„Židinyš“	7627	1048	71	7,0	6
Smėlynės biblioteka	8153	249	239	95,9	3
Iš viso:	37682	6001	3003	50	41

Duomenys apie bibliotekos elektronines paslaugas

Elektroninių paslaugų apskaitai naudojami statistiniai duomenys, kuriuos pateikia elektroninis bibliotekos katalogas ir duomenų bazių administratoriai. Tačiau šių paslaugų apskaita eilę metų vis dar netiksli, nes skirtinguose standartų leidimuose apibrėžiama ne visiškai taip pat, o ir ne visos prenumeruojamos duomenų bazės pateikia apskaitos duomenis arba juos pateikia skirtinga metodika.

Virtualių apsilankymų skaičius – 26282 apsilankymai bibliotekos svetainėje per metus. Virtualūs apsilankymai pagal standarto nuostatas yra prilyginami paprastiesiems apsilankymams bibliotekoje. Lyginant su 2014 m. apsilankymai bibliotekos svetainėje www.panbiblioteka.lt išaugo 13 proc. (+3075, Google analytics duomenys).

Seansų skaičius – 14807 (2014 m. – 13857, 2013 m. – 8763). Tai turėtų būti suminis į kitas duomenų bazes ir iš išorės į bibliotekos elektrinius katalogus prisijungusių vartotojų seansų skaičius. Kadangi duomenų bazių statistikos metodika nėra vienoda, tai šis skaičius yra tik bibliotekos elektrinio katalogo.

Seansų trukmė – 9958 val. (2014 m.- 10689). T. y. tik bibliotekos elektrinio katalogo duomenys.

Paieškų skaičius – 66601 (2014 m. – 71055). T. y. suminė bibliotekos elektroninio katalogo ir duomenų bazių statistika.

2015 metais bibliotekos vartotojai turėjo galimybę naudotis prenumeruojamomis duomenų bazėmis:

Nacionalinės bibliografijos duomenų banku (NBDB);
Dienraščio „Verslo žinios“ archyvu „VZ Online“;
E-Veidas, savaitinio žurnalo „Veidas“ elektroninė versija (*nauja*);
Lietuvos periodinės spaudos bibliografinės straipsnių bazės archyvu (1994-2002 m.) (Informacijos skyriuje);
EBSCO (anglų k.) – 10 duomenų bazių paketas;
Naxos Music Library (anglų k.);
Credo Reference (anglų k.).

Bibliografinės kultūros ugdymas

Kintantys vartotojų poreikiai skatina didžiausią dėmesį skirti jų informacinio raštingumo mokymams. Tad bibliografinės kultūros ugdymas tenka vaikų bibliotekoms.

Ekskursijos bibliotekose – 41 (2014 m. – 38). Ekskursijos moksleiviams buvo pažintinės ir teminės („Bibliotekininko profesija“). Daugiausia ekskursijų, kaip ir kasmet, organizuojama Vaikų literatūros skyriuje „Žalioji pelėda“ (24). Dalis jų – ekskursijos, applanančios parodų ekspozicijas bibliotekoje. Smėlynės biblioteka sulaukė 3 tikslinių ekskursijų susipažinti su 3D spausdintuvo galimybėmis.

Bibliografijos pamokos – 5 (2014 m. – 14). Visos pamokos skirtos vaikams, kurių metu supažindinama su informacine literatūra, mokoma susirasti informaciją, pristatomos elektroninės knygų skaityklės.

Individualios bibliografinės konsultacijos – vyksta kasdien ir nuolat, apskaita nėra vedama.

Informacijos sklaidos mėnesį visose bibliotekose veikė informacinių leidinių parodos.

Kraštotyros veikla

Kraštotyros veikla siekiame išlaikyti tęstinumą kaupiant, sisteminant bei skleidžiant informaciją, susijusią su Panevėžio krašto istorija, dabartimi ir žymiais žmonėmis, kuo platesnei auditorijai. Darbas vyko ties pagrindinėmis kraštotyros veiklos kryptimis:

Kraštotyros dokumentų fondo tvarkymas ir saugojimas. Visose bibliotekose kaupiami leidiniai apie Panevėžį ir Panevėžio kraštą. Daugiausia šių leidinių sukaupia Informacijos skyriuje. Tačiau per metus šis fondas be pokių – 505 fiz. vnt. dokumentų.

Lokalių kraštotyros straipsnių duomenų bazės pildymas. Kraštotyros tematika iš „Panevėžio balso“ per metus atlikta 332 (2014 m. – 306) analizinių BĮ. 2015 m. pradžioje bibliotekos elektroninio katalogo analizinių duomenų bazėje yra 17651 kraštotyros BĮ. Visi įrašai atsispindi LIBIS Nacionalinės bibliografijos duomenų banke.

9. BENDRUOMENĖS UŽIMTUMAS

Klubai

2015 m. rugsėjo mėnesį dar vienoje bibliotekoje – „Žiburėlyje“ įkurtas **vaikų klubas „Z karta“**. Klubas įsijungė į Viešosios bibliotekos projekto „3D: Domėkis. Dalyvauk. Dalinkis“ veiklą: kūrybinėse dirbtuvėse kuria sustabdyto kadro filmukus. Į užsiėmimus

susirenka vidutiniškai 10 vaikų. Užsiėmimai klube vyksta kiekvieną trečiadienį 15-17 val. įvyko 10 užsiėmimų, juose apsilankė 80 vaikų.

Vaikų klubo „Šlepetė“ veikla „**Židinio**“ bibliotekoje 2015 metais dėl intensyvios projektinės veiklos bibliotekoje tapo dar turiningesnė. Be anksčiau minėtų renginių klubiečiai rinkosi su draugais į šventę „*Apsilankė trys karaliai*“, o Užgavėnių šventė „*Žiemą palydint*“ tapo tikra blynų fiesta. Vaikai ne tik patys vaišinosi net kelių rūšių blynais, bet vaišino ir skaitytojus.

Vaikų kiekvienais metais labai laukiama Valentino diena taip pat nebuvo pamiršta. Šįkart „Šlepetės“ klubo nariai rinkosi į „*Amūro širdies kliniką*“, kurioje turėjo atlikti įvairiausias linksmas užduotis.

Renginyje „*Velykos jau artėja*“ vaikai paminėjo ir gražiausią pavasario šventę. Kartu su Velykų bobute jie darė velykinius atvirukus ir žaidė smagius žaidimus

Vaikai šventė ir Helovyną. Šiais metais vaikus kvietė renginys „*Pas Adamsų šeimynėle*“. Kaip ir pernai, vaikai atėjo su kaukėmis, nugrimuotais veidais, atitinkamais drabužiais – vyko „*Helovynišiausios kaukės*“ rinkimai.

Kalėdoms „*Margaspalvėse genio dirbtuvėlėse*“ vaikai gamino įvairių formų snaiges, kuriomis pasipuošė savo kambarius, žiūrėjo kalėdinius filmukus ir gerdami karštą arbatą, prie kalėdinės žvakelės skaitė kalėdines istorijas.

Per metus įvyko 16 klubo užsiėmimų, apsilankė 132 vaikai.

Vaikų kūrybinės saviraiškos klubas „Dryžuota kojine“ bibliotekoje „**Žalioji pelėda**“ veikia jau 11 metus. Čia renkasi aktyvūs, mėgstantys meistrauti ir kurti berniukai ir mergaitės. Vaikai ne tik piešia, lipdo, klijuoja, bet ir mokosi pamilti knygą. Jaunieji klubo nariai noriai dalyvauja bibliotekos renginiuose: deklamuoja eilėraštukus, vaidina, užsiėmimų metu sukurti geriausi darbai eksponuojami bibliotekoje, dalyvauja skelbiamuose konkursuose, parodose.

Užsiėmimai klube „Dryžuota kojine“ skatina mažųjų kūrybiškumą, ugdo fantaziją, saviraišką. Išskirtinai praėjusiais metais visą gruodžio mėnesį turėjome dvi studentes praktikantes. Vaikai turėjo galimybę kiekvieną dieną po pamokų ateiti ir dalyvauti užsiėmimuose. Per metus vyko 26 užsiėmimai, dalyvavo 208 vaikai.

Parko bibliotekos senjorų klubas „Pabūkime kartu“ veikiantis nuo 2008 metų, vienija vyresnio amžiaus žmones, neretai vienišus, bet norinčius bendrauti, plėsti akiratį, aktyviai leisti savo laisvalaikį. Per tą laiką klubo narių skaičius padvigubėjo ir dabar klube jau turime 35 žmones, kuriems biblioteka suteikia galimybę dalyvauti renginiuose, išvykose, susitikimuose su įdomiais žmonėmis, menininkais, medikais, rašytojais ir poetais, realizuoti savo kūrybinius gebėjimus praktinių užsiėmimų metu.

2015 metais klubo narių veiklos vieta neapsiribojo vien Parko bibliotekos erdve – senjorai buvo kviečiami dalyvauti kitų bibliotekų renginiuose, miesto šventėje, vyko į ekskursijas; dalyvavo akcijoje „*Spalvotas pavasaris 2015*“ – „*padovanok vilties kepurėlę onkologinėmis ligomis sergantiems vaikams*“ – mezgė kepurėles, prie savo dovanos prisegdami pavasarinį linkėjimą vaikučiams.

Klubo nariai dalyvavo projekto „*3D: Domėkis. Dalyvauk. Dalinkis*“ pristatymo bendruomenei šventėje Kniaudiškių bibliotekoje. Popietės „*Į Panevėžio krašto praeitį*“ metu senjorai išvykoje į Panevėžio kraštotyros muziejų apžiūrėjo veikiančias ekspozicijas.

Spalio 1-ąją –Tarptautinę pagyvenusių žmonių dieną klubo nariai lankėsi Apygardos teisme renginyje – diskusijoje „*Teismai atveria duris senjorams*“. Diskusijos dalyviams buvo papasakota apie teisėjų darbą, atsakyta į rūpimus klausimus.

Klubas užmezgė ryšius su Šv. Juozapo globos namais: lankė globos namų gyventojus, nuvežė skaitytojų padovanotų knygų.

Parko bibliotekoje gausiausiai senjorai rinkosi į Žolinčių akademijos vadovės Danutės Kunčienės paskaitą „*Būkim sveiki ir būkim laimingi*“, į popietę „*Šoksime trypsime, linksme*“

būsim“, kurios metu Panevėžio kraštotyros muziejus pristatė savo edukacinę programą „Aukštaičių rateliai ir žaidimai“, bibliotekos skaitytojos Stasės Raudonienės knygos „Iš praeities dienų“ pristatymą, kuriame buvo kalbama apie protėvius, apie Naujamiesčio valsčiaus kaimus, senuosius Vadaktėlių parapijos gyventojus, plačią Zopelių giminę.

Praktinis užsiėmimas senjorų klube – „Kalėdų atvirukas vienišam kaimynui“ , pradžiugino mūsų lankytojus galimybe pajusti kūrybos džiaugsmą.

Kaip ir kasmet senjorai buvo kviečiami dalyvauti kompiuterinio raštingumo ir interneto pradžiamokslio kursuose ar mokymuose pažengusiems, į kitus bibliotekos renginius.

Per metus įvyko 6 užsiėmimai, dalyvavo 68 senjorai.

Smėlynės bibliotekoje įsteigtas moterų klubas „Laumė“ savo veiklą pradėjo rugsėjo mėnesį. Kas antrą ketvirtadienį bibliotekoje renkasi bendramintės moterys, dalijasi savo patirtimi, mokosi vienos iš kitų įvairių rankdarbių (frivolite, siuvinėjimo juostele, gelės iš lino ir kt.), rengia darbų parodas. Nors klubas dar labai jaunas, bet jau dalyvavo tarptautinėje rankdarbių parodoje Biržuose, kūrybos podiume Kaune.

Įvyko 8 užsiėmimai, dalyvavo 120 lankytojų.

Vaikų literatūros skyriuje „Žalioji pelėda“ veikia **lėlių teatras „Pagrandukas“**. Per 2015 metus lėlių teatras savo spektaklius rodė Kniaudiškių mikrorajono lopšelių darželių vaikams. Tai – nepaprasta pasaka, o edukacinė improvizacija „Miško biblioteka“. Vaikams gerai pažįstami pasakų personažai lapė, katinėlis, nykštukas ir mergaitė žaismingai, mažiesiems žiūrovams suprantama kalba papasakojo apie biblioteką, kaip tapti jos skaitytoju ir, svarbiausia, kaip reikia elgtis su knygelėmis, kad ir kiti vaikučiai jas galėtų skaityti

Vaikų vasaros užimtumo stovyklos

Jau 14 metų užtikriname nemokamą, turiningą bei kūrybišką įvairių socialinių grupių Panevėžio miesto vaikų vasaros poilsį. Bibliotekų vasaros stovyklos šiemet susilaukė kaip niekad didžiulio lankomumo, buvo labai populiarios (nors šiemet skirta pinigų suma buvo 2,5 karto didesnė nei 2014 m., tačiau, lyginant su jais, apsilankymų skaičius stovyklose išaugo dar 12 proc., o apsilankymų skaičius padidėjo penktadaliu (+583), veiklų taip pat gerokai padaugėjo, išaugo ir publikacijų, reportažų apie stovyklas skaičius. Tuo tarpu, lėšų 5 bibliotekos filialams, rengiantiems stovyklas, skiriama per mažai. Šiemet 42 darbo dienų programos įgyvendinimui iš savivaldybės biudžeto buvo skirta 700Eur suma. Šią sumą pasidalino 5 bibliotekos. 1 padalinio, kuriame apsilanko nuo 20 iki 45 vaikų, 1 darbo diena skirtos išlaidos siekė vidutiniškai 6,36Eur, 1 dienos išlaidos 1 vaikui sudarė ~ 0,11ct. Tokios lėšos padaliniui, norinčiam kūrybiškai, kokybiškai, įdomiai, o svarbiausia, nemokamai užimti vaikus mėnesį ar net ilgiau, yra per mažos.

Projekto **Vasara su knyga miesto bibliotekose** veiklose dalyvavo 260 5-14 metų vaikų. Bendras apsilankymų 5-iose miesto bibliotekose organizuotose vasaros stovyklose skaičius – 3457.

Stovyklos metu 67 vaikai pirmąkart užsiregistravo bibliotekoje (1,5 proc. daugiau nei 2014 m.).

Stovyklos metu miesto bibliotekose buvo surengta daugiau nei 119 pažintinių, kūrybinių bei pramoginių užsiėmimų, ekskursijų, susitikimų. Tai:

✓ ne tik smagūs, bet ir loginį mąstymą, koordinaciją, vikrumą lavinantys stalo, lauko žaidimai (estafetės, mankštos, kvadratas, futbolas, tinklinis, šaškės ir kt.);

✓ kūrybiniai užsiėmimai (origami užsiėmimai, lėktuvų modelių klijavimo pamokos, robotų konstravimas, piešimas ne tik rankomis, bet ir burna bei kojomis, molinių rašymo lentelių gamyba, pasakų veikėjų gamyba, audimas augalais, rankų darbo popieriaus, knygų skirtukų, dėlionių bei atvirukų gamyba, šešėlių teatro kūrimas, spektaklių statymas, interviu ėmimas, žemėlapių kūrimas, ir kt.);

✓ hip hopo pamokos, talentų konkursai, garsiniai skaitymai ir knygų aptarimai, animacinių filmų peržiūros bei viktorinos;

✓ edukacinės – pažintinės ekskursijos ir išvykos ne tik Panevėžyje, bet ir jo apylinkėse (į Kleboniščio etnografinį kaimą, Rokiškio muziejų, dalyvavo edukacinėje kelionėje Aukštaitijos siauruku, lankėsi Lėlių vežimo teatre, galerijoje „2-asis aukštas“, meninės keramikos įmonėje „Midenė“, Juozo Miltinio dramos teatre, Lėlių vežimo teatre, Kraštotyros muziejuje, G. B. Petkevičaitės bibliotekoje, fotomenininko, dviračių entuziasto V. Benašo įrengtoje galerijoje „Pamatai“, miesto parkuose ir kt.);

✓ susitikimai su kviestiniais svečiais: šokių studijos „Street beat“ vadovu, Panevėžio Moksleivių namų modeliavimo būrelio vadovu, Panevėžio kinologų draugijos atstovu, Panevėžio miesto policijos komisariato bendruomenės pareigūne, Panevėžio visuomenės sveikatos biuro specialiste, Lietuvos aklųjų bibliotekos Panevėžio filialo vedėja, vaikų kūrybiškumo lavinimo studijos „Deimančiukai“ atstovais, žaidimų kambario „Sraigė“ atstovėmis, ir kt.;

✓ švenčių, įsimintinų dienų (Mindaugo karūnavimo diena, Joninės, Genocido ir okupacijos diena), taip pat ir stovyklautojų gimtadienių, paminėjimai.

Viešojoje erdvėje pasirodė 35 publikacijos apie projektą. Iš jų: 4 straipsniai buvo publikuoti regioninėje, 1 – respublikinėje spaudoje, 21 – internetiniuose naujienų portaluose, po 1 pasirodė regioninėje (GNTV) ir nacionalinėje (TV3) televizijoje, 6 – bibliotekos tinklaraštyje „Vaikas ir knyga“, 2 – bibliotekos tinklalapyje. Taip pat ir 5 bibliotekų Flickr'o ir Facebook'o paskyrose pasirodė apie 40 žinučių.

Stovyklų veikloje dalyvavo **9 savanoriai**: užsiėmimus vedė ir talkino stovyklautojo Dovydo tėtis Gintautas Vasiliauskas, Panevėžio Moksleivių namų modeliavimo būrelio vadovas Žuteks Velička su auklėtiniais Ramūnu, Nojumi ir Luku, šokių studijos „Beat street“ vadovas Andrius Riauba, VšĮ kūrybiškumo lavinimo studijos „Deimančiukai“ vadovė Aušra Lukoševičiūtė, Dembavos progimnazijos dailės ir technologijų mokytoja Kristina Rapševičienė, vaikų žaidimų kambario „Sraigė“ atstovės Jolita Tonkuvienė ir Deimantė Vertelkienė.

Marius Goštautas, įmonės UAB „Auresa“ direktorius, parėmė „Žaliosios pelėdos“ stovyklautojus kanceliariinėmis prekėmis (piešimo sąsiuviniais, spalvotu popieriumi, pieštukais, flomasteriais, klėjais ir kt.), UAB „Avelanža“ padovanojo spalvingų žaliuzių atraižų.

10. SKAITMENINIMAS

Viešoji biblioteka neturi dokumentų, kuriuos būtų tikslinga skaitmeninti. Tačiau rengia virtualias parodas, kurioms leidiniai yra skaitmeninami. 2015 m. buvo parengtas **4 virtualių parodų ciklas**, skirtas Etnografinių regionų metams, bibliotekos tinklaraštyje *Kelionė su knyga*. Taip pat parengtos **3 virtualios parodos** valstybinėms šventėms paminėti: „Lietuvos karališkoji garbė“ (liepos 6 d.), „Niekada nenugalėti: kelias į Kovo 11-ąją“, „Amžinoji laisvės kaina“ (Vasario 16-ąją).

11. BENDRADARBIAVIMAS IR PARTNERYSTĖ

Panevėžio m. savivaldybės viešoji biblioteka yra aktyvi Lietuvos bibliotekininkų draugijos bei Lietuvos savivaldybių viešųjų bibliotekų asociacija narė. Kasmet dalyvaujame šių organizacijų renginiuose, mokymuose, konkursuose, kitose veiklose. 2015 m. vaikų literatūros skyriaus „Žalioji pelėda“ veikla buvo pristatyta Asociacijos inicijuotame respublikiniame „Metų nominacijos“ konkurse ir laimėjo nominaciją „Biblioteka – mažųjų draugas“ už prasmingą veiklą su mažaisiais skaitytojais.

Biblioteka negali egzistuoti viena, kuo platesni ir įvairesni jos ryšiai, tuo sėkmingesnė bibliotekos veikla.

Bendradarbiavimas su švietimo ir mokslo įstaigomis

Įstaigos pavadinimas	Bendradarbiavimo sritis	Bendrų projektų skaičius	Bendradarbiavimo trukmė
Lopšelis-darželis „Kregždutė“	Kultūrinė	3	7 m.
Lopšelis-darželis „Rūta“	Edukacinė - kultūrinė	1	5 m.
Lopšelis-darželis „Riešutėlis“	Kultūrinė	1	2 m.
Lopšelis-darželis „Žilvinas“	Kultūrinė	1	1 m.
Lopšelis-darželis „Žibutė“	Edukacinė - kultūrinė		15 m.
Lopšelis-darželis „Pušynėlis“	Edukacinė - kultūrinė		12 m.
Lopšelis-darželis „Sigutė“	Edukacinė - kultūrinė		10 m.
Lopšelis-darželis „Kastytis“	Edukacinė - kultūrinė		9 m.
Lopšelis-darželis „Rugelis“	Edukacinė		5 m.
Lopšelis-darželis „Riešutėlis“	Edukacinė		3 m.
Panevėžio pradinė mokykla	Kultūrinė	1	7 m.
M.Karkos pagrindinė mokykla	Edukacinė - kultūrinė		3 m.
Panevėžio kurčiųjų ir neprisigirdinčiųjų pagrindinė mokykla	Edukacinė		12 m.
„Senvagės“ progimnazija	Renginiai		1 m.
„Vyturio“ progimnazija	Kultūrinė	3	6 m.
„Saulėtekio“ progimnazija	Kultūrinė	2	2 m.
„Ažuolo“ progimnazija	Edukacinė	1	16 m.
Rožyno progimnazija	Edukacija	1	16 m.
„Minties“ gimnazija	Edukacinė - kultūrinė	0	10 m.
Moksleivių namai	Kultūrinė	2	4 m.
Panevėžio „Šviesos“ specialiojo ugdymo centras“	Kultūrinė	1	2 m.
M. Rimkevičaitės technologinė mokykla	Kultūrinė	1	1 m.
KTU Panevėžio verslo ir technologijos fakultetas	Edukacija	1	2 m.
Panevėžio gamtos mokykla	Edukacinė - kultūrinė	1	10 m.
Vaikų dienos užimtumo centras	Edukacinė - kultūrinė		4 m.
Panevėžio dailės mokykla	Edukacinė - kultūrinė		5 m.

Bendradarbiavimas su verslo partneriais

Įstaigos pavadinimas	Bendradarbiavimo sritis	Bendrų projektų skaičius	Bendradarbiavimo trukmė
UAB „Palink“	Vienkartinė parama akcijai	0	

Bendradarbiavimas su vietos bendruomenėmis

Bendruomenės pavadinimas	Bendradarbiavimo sritis	Bendrų projektų skaičius	Bendradarbiavimo trukmė
Vakarinė vietos bendruomenių taryba, Kniaudiškių seniūnaitija	Projektinė veikla	1	1 m.
Panevėžio bendruomenė „Senamiestietis“	Edukacinė - kultūrinė		14 m.
Pušaloto mikrorajono bendruomenė	Renginiai, šventės		1 m.

Bendradarbiavimas su kitomis organizacijomis ir įstaigomis

Organizacijos, įstaigos pavadinimas	Bendradarbiavimo sritis	Bendrų projektų skaičius	Bendradarbiavimo trukmė
Panevėžio kraštotyros muziejus	Bendra kultūrinė veikla: muziejus eksponuoja bibliotekose savo kilnojamas parodas, edukacinė	0	12 m.
Panevėžio kolekcionierių klubas	Rengia parodas bibliotekoje	0	6 m.
Trečiojo amžiaus universiteto Panevėžio skyrius	Dalyvauja renginiuose, numatyta bendra veikla KT pateiktame projekte 2016-iesiems m.	1	4 m.
Panevėžio moksleivių namai	Edukacinė		4 m.
VšĮ „Dailusis ornamentas“	Dalyvauja mūsų renginiuose	0	8 m.
VšĮ „Neįgaliųjų integracijos centras“	Dalyvauja mūsų renginiuose	0	8 m.
Suaugusiųjų dailės studija „Paletė“	Meninės parodos		3 m.
Socialinių paslaugų centras	Renginiai		1 m.
Esperanto klubas „Revo“	kultūrinė		6 m.

12. KULTŪROS ĮSTAIGA IR MIESTAS

„*Panevėžio miesto kultūros plėtros studijos*“, parengtos 2012 m., išvadose teigiama, kad „Panevėžio bibliotekos yra labiausiai lankomos kultūros įstaigos mieste“ ir „daro didelį poveikį Panevėžio miesto socialinei ir skaitmeninei integracijai visuomenėje“. Norint nustatyti Viešosios bibliotekos veiklos įtaką miestui, reikalingas rimtas sociologinis tyrimas. Tokio kol kas nėra. Tačiau įvertinus platų miesto bibliotekų veiklų spektrą (informacijos kaupimas, apdorojimas ir sklaida, edukacija, turiningo laisvalaikio, prevenciniai renginiai, bendruomenės užimtumas, socialinės ir skaitmeninės atskirties mažinimas, profesionalaus ir mėgėjiško meno sklaida ir kt.) bei tikslų unikalių vartotojų skaičių, kuris leidžia nustatyti,

kokia miesto gyventojų dalis nuolat naudojasi bibliotekų paslaugomis, galima teigti, kad bibliotekų vaidmuo miesto gyvenime yra svarbus.

2015 m. tinklo bibliotekose buvo užregistruota 12601 vartotojas. Lyginant su 2014 m. – 17 (0,14 proc.) vartotojų daugiau. Tuo tarpu gyventojų mieste sumažėjo 1,69 proc. Per metus vartotojai apsilankė miesto bibliotekose 202779 kartus, t. y. 2 kartus daugiau negu mieste yra gyventojų. Kiekvienas vartotojas vidutiniškai 16 kartų per metus apsilankė mūsų bibliotekose. Renginiuose per metus apsilankė 12945 lankytojai, 37682 lankytojai bibliotekose naudojami internetu (į šį skaičių neįeina lankytojai, kurie naudojami bevielio ryšio paslauga su savo įrenginiais). Šią statistiką galima būtų vertinti, kaip tam tikrą veiklos, siūlomų paslaugų grįžtamojo ryšio matą.

Platus miesto bibliotekų partnerystės ir bendradarbiavimo ryšių ratas su įvairiomis miesto įstaigomis, organizacijomis ir bendruomenėmis (41) leidžia vertinti bibliotekų veiklą kaip patikimą ir svarbią miestui.

Ypač vertiname užsimezgsų bendradarbiavimą su miesto bendruomenėmis: jos remia bibliotekų projektus, o dviejų seniūnaitijų – Nevėžio ir Kniaudiškių g. – seniūnaičiai kartą per savaitę Šiaurinėje ir Viešojoje bibliotekose priiminėja gyventojus.

Daugelį metų Viešoji biblioteka dalyvauja ir miesto renginiuose. Praėjusiais metais išradingai įsijungė į Vasarvydžio šventę bei Miesto gimtadienio renginius viešosiose miesto erdvėse.

Vietos profesionalūs menininkai kviečiami dalyvauti bibliotekų renginiuose, parodose. Ataskaitiniais metais bibliotekoje „Šaltinėlis“ buvo galima gerėtis Panevėžio Juozo Miltinio dramos teatro dailininkės – dekoratorės Ritonės Klizienės kurtomis lėlėmis, rugsėjo mėn. buvo eksponuota fotomenininko Valentino Pečinino darbų paroda „*Florencijos dviračiai*“. Lapkričio mėn. toje pačioje bibliotekoje buvo pristatyta fotomenininkės Metanojos Ingridos Žilėnaitės koliažų paroda „*Apie šviesos ir tamsos išmintį*“, skirta Panevėžio J. Miltinio dramos teatro aktorės Ligitos Kondrotaitės 55-mečio proga. Ta pačia proga „Šaltinėlyje“ aktorė surengė šiltą poezijos popietę.

13. ĮSTAIGOS RINKODARA

Viešosios bibliotekos rinkodaros strategija remiasi aptarnaujamos bendruomenės, jos poreikių ir norų pažinimu bei analize, ieškant efektyviausių priemonių poreikiams tenkinti, tobulinat informacines paslaugas, didinant jų naudingumą bendruomenei ir visuomenei, aktyviai formuojant visuomenės nuomonę apie įstaigą.

Specialistų, užsiimančių tik rinkodara, deja, neturime, tačiau rinkodara yra labai svarbus darbo baras, kuriuo, šalia kitų veiklų, užsiima vyresn. bibliotekininkė komunikacijai ir projektų valdymui, padalinių vadovai.

Siekiant išsiaiškinti gyventojų poreikius 2014 m. buvo atliktas tyrimas „*Panevėžio miesto gyventojų laisvalaikio poreikiai*“, kurio rezultatai buvo pristatyti 2014 m. ataskaitoje.

Viešosios bibliotekos įgyvendinamas projektas „*3D: Domėkis. Dalyvauk. Dalinkis.*“ apima 2015-2016 metus. Šio projekto poveikio vertinimo tyrimas ir rezultatai bus pateikti besibaigiant projektui. 2015 m. įvairiais būdais (stebėjimu, lyginamąja statistikos analize, anketine apklausa, fokus grupės interviu ir kt.) buvo renkami duomenys, kurie bus apibendrinti 2016 m.

Tinklo bibliotekos nuolat atlieka **nedideles lokalias lankytojų apklausas**, norėdamos išsiaiškinti vienos ar kitos paslaugos efektyvumą, gyventojų mokymų grįžtamąjį ryšį, neigiamai atsakytų užklausų priežastis.

Ataskaitiniais metais atlikus lankytojų apklausa, paaiškėjo, kad šeštadieniais gyventojai ateidami į biblioteką, atsiveda ir vaikus, o Vaikų literatūros skyrius nedirba. Todėl buvo

pakeistas vaikų bibliotekos „Žalioji pelėda“ darbo laikas – biblioteka pradėjo dirbti su viena poilsio diena per savaitę.

Kiekvienas padalinys metų pabaigoje rengia išsamią veiklos ataskaitą: analizuoja statistinius rodiklius, įvardija laimėjimus, nesėkmes, problemas ir būdus joms spręsti.

Ataskaitiniais metais įvairiuose leidiniuose išspausdintos, internetinėje erdvėje paskelbtos 339 publikacijos, originalių straipsnių – 128). Per GNTV ir TV3 parodyti 6 reportažai apie bibliotekų veiklas.

Apie bibliotekose įvykusius renginius informacija daugiausiai publikuota internetiniuose naujienų tinklalapiuose www.aina.lt, www.panskliautas.lt, www.sekunde.lt, www.bernardinai.lt, www.panevezieciai.lt, www.xxiamzius.lt, www.lzinios.lt, www.delfi.lt, www.paninfo.lt, Panevėžio miesto savivaldybės internetinėse svetainėse www.panevezys.lt, www.kulturapanevezys.lt, bei kitose www.regionunaujienos.lt, www.jp.lt, <http://bukbibliotekininku.blogspot.com>, <http://vaikodiena.lt/>, www.aukstaitijosgidas.lt, <http://urbsyspovilas.lt>, www.3erdve.lt. Ypač daug publikacijų 2015 metais buvo skirta projekto „3D: Domėkis. Dalyvauk. Dalinkis.“ veiklų sklaidai. Publikacijų pasirodė ir partnerių, renginių dalyvių tinklalapiuose: <http://www.rozyno.panevezys.lm.lt>, www.vilties.panevezys.lm.lt.

Publikacijos internetinėje erdvėje sudaro didžiąją dalį visų straipsnių – 282.

Tuo tarpu spausdintų publikacijų pasirodė 45. Straipsniai buvo spausdinti vietiniuose periodiniuose leidiniuose „Sekundė“, „Panevėžio balsas“, „Panevėžio rytas“, tęstiniame profesiniame leidinyje „Tarp knygų“, savaitraščiuose „XXI amžius“, „Lietuvos žinios“, kultūros ir istorijos žurnale „Senvagė“.

Ataskaitiniais metais regioninėje televizijoje (GNTV) parengti ir parodyti 5 reportažai, o respublikinėje – 1 TV3 reportažas apie vaikų vasaros stovyklas „Žaliojoje pelėdoje“ ir „Židinyje“. 6 vaizdo įrašai buvo patalpinti socialiniame tinkle <https://www.youtube.com> apie projekto „3D: Domėkis. Dalyvauk. Dalinkis.“ mokymus ir kt.

Biblioteka, formuodama savo įvaizdį, išnaudojo interneto svetainės www.panbiblioteka.lt galimybes. Čia buvo talpinami būsimų renginių anonsai, jau įvykusių fotoreportažai su straipsniais ir kita aktuali esamiems ir potencialiems vartotojams informacija.

Prie įvaizdžio kūrimo taip pat prisidėjo 3 bibliotekos darbuotojų administruojami tinklaraščiai: <https://sveikabiblioteka.wordpress.com/>, <http://kelionesuknyga.blogspot.lt/>, <http://vaikasirknyga.blogas.lt/>.

Vis didesnio populiarumo susilaukia informacija apie bibliotekų veiklą, pateikiama populiaraus socialinio tinklo *Facebook* paskyrose, kurias turi 8 bibliotekos.

6 bibliotekos naudojami nuotraukų dalinimosi sistema *Flickr*, Šiaurinė biblioteka nuotraukų talpinimui naudoja *Google+* paskyrą.

Ataskaitiniais metais buvo pagaminta 800 skelbimų, 8 afišos, pagaminta ir išdalinta 1000 kvietimų į bibliotekų renginius, pagaminta ir išdalinta panevėžiečiams 800 skrajučių, iliustruojančių bibliotekų veiklą, 1200 knygų skirtukų su lankytojams svarbia informacija (bibliotekų adresai, telefonai, darbo laikas, paslaugos ir kt.), 85 diplomai ir padėkos įvairių renginių, konkursų dalyviams, mokytojams. Kaip ir kasmet bibliotekos dailininkė sukūrė kalėdinį atviruką, kurio buvo pagaminta 100 vnt. Šiuo atviruku sveikinome savo skaitytojus, partnerius, kolegas, bičiulius.

Projekto „3D: Domėkis. Dalyvauk. Dalinkis.“ veiklų viešinimui (iš projekto lėšų) buvo pagaminta 100 diplomų, 100 plakatų, 1000 skrajučių, pastatomas stendas bei reprezentacinių priemonių: 300 tušinukų, 40 maišelių, 200 kalendoriukų, 10 puodelių su projekto atributika.

14. MATERIALINĖ IR TECHNINĖ BAZĖ

Vienas pagrindinių veiklos uždavinių – ne tik sukurti, bet ir nuolat palaikyti bei atnaujinti bibliotekos įvaizdį, kuris priklauso ne tik nuo bibliotekininkų pasiaukojimo, išradingumo, daug žinių ir išmanymo reikalaujančios veiklos, bet ir pokyčių ūkinėje bei materialinėje srityje. Įvaizdžio kūrimas prasideda nuo patalpų, kurios formuoja pirmą įspūdį apie įstaiga. Nuomonę apie biblioteką vartotojas susidaro tik įėjęs pro duris. Šiltos, erdvios ir jaukios bibliotekų patalpos leidžia vartotojui pajusti komfortą, motyvuoja lankytis nuolat.

2015 metais tinklo bibliotekose buvo **102 kompiuterizuotos darbo vietos**. Iš jų: 52 – vartotojams, 50 – darbuotojams. Be to, yra 9 nešiojamieji kompiuteriai, kurie naudojami gyventojų mokymams. Miesto bibliotekose **vartotojų aptarnavimui skirta ši įranga**: 2 kopijavimo aparatai, 10 daugiafunkcinių įrenginių, 3 rašaliniai spalvoti spausdintuvai, 1 lazerinis spausdintuvas, 5 skeneriai, 9 spausdintuvėliai knygų išdavimo čekiams, 18 brūkšnių kodų skaitytuvų, 6 kasos aparatai, 5 projektoriai su ekranu, 3 skaitmeniniai fotoaparatai, 1 vaizdo kamera.

Ataskaitiniais metais bibliotekai „Žalioji pelėda“ buvo nupirka 30 vnt. sulankstomų kėdžių, pagamintos knygų lentynos Smėlynės bibliotekai (už 640 Eur), įsigyta paveikslų kabinimo sistemos „Šaltinėlio“ ir Parko bibliotekoms, nupirkti 6 brūkšnių kodų skaitytuvai (už 700 Eur), 1 stacionarus kompiuteris. „Žiburėlio“ bibliotekai pagaminome kubus parodų eksponavimui.

Iš projekto „3D: Domėkis. Dalyvauk. Dalinkis.“ lėšų Viešoji biblioteka nusipirko baldų už 914 Eur, kompiuterinės technikos: 8 stacionarius kompiuterius, 3D skanerį ir spausdintuvą, belempį projektorių, iš viso už 10 720 Eur.

Iš LKT finansuotų projektų „Židinio“ ir Smėlynės bibliotekos nusipirko po fotoaparata. Iš ES struktūrinių fondų lėšų Nacionalinė M.Mažvydo biblioteka nupirko 10 elektroninių knygų skaityklių.

Nors bibliotekų materialinė būklė nėra bloga, tačiau kai kuriose iš jų yra skubiai sprendinų problemų.

Parko biblioteka (Parko g. 37) – vienintelė nesuremontuota tinklo biblioteka, kuriai buvo pakeisti tik langai ir prieigoje įrengtos pakeliamos žaliuzės. Lėšų (56,5 tūkst. Eur) kapitaliniam remontui prašome nuo 2009 m. Šiai bibliotekai būtinas kapitalinis remontas: reikia pakeisti elektros instaliaciją, duris, įrengti tualetą, išgriauti erdvę ribojančias pertvaras.

„Židinio“ bibliotekoje būtinas lauko sienų apšiltinimas. Termovizoriaus pagalba buvo nustatytas šiluminis nesandarumas, todėl žiemos sezonu bibliotekoje labai šalta. Patalpoje atsirado sveikatai, pastatui bei knygoms kenksmingas pelėsis, kuris, nieko nekeičiant, tik plėsis. Ne tik darbuotojoms šalta (12-14° C), bet ir skaitytojais priversti skaityklose būti su paltais, o ilgiau pasėdėję, skundžiasi, kad šala rankos.

Vaikų bibliotekoje „Žiburėlis“ ir Smėlynės bibliotekoje būtina įrengti kondicionierius. Visi bibliotekų langai yra pietinėje ir rytinėje pusėje, todėl vasarą labai karšta. Ypač vargsta vasaros stovyklą lankantys vaikai, negelbsti nei langų žaliuzės.

Dėl lėšų stokos nesuremontuotas Smėlynės bibliotekos (Smėlynės g. 49) fasadas, skilusi siena tambūre. Šalia esančių lombardo ir aludės fone, bibliotekos fasadas atrodo apgailėtinais.

Automobilis „VW-CADDY (1996 m.) nepatogus didesnių gabaritų daiktams pervežti (kėdėms, lėlių teatro širmai, knygų lentynoms, parodomis ir kt.). Negali daugiau darbuotojų (tik 3 vietos) nuvykti į didesnius renginius (seminarus, mokymus, konferencijas). Bibliotekai būtinas „nenuvažinėtas“ (kaip buvo iki šiol) 8 vietų automobilis.

Nors patalpos **vaikų bibliotekos „Žalioji pelėda“** išplėtimui buvo nupirktos 2014 m. pabaigoje, tačiau iki 2015 m. pabaigos, deja, nebaigtos suremontuoti.

Ruošiant administracijos pastatą (Aukštaičių g. 4) šildymo sezonui, būtina pakeisti vamzdyną. Taip pat būtina keisti ir kanalizacijos vamzdyną (pagal Butų ūkio rekomendacija).

Skaitytojų aptarnavimas visose miesto bibliotekose yra automatizuotas, jam būtina gerai veikianti technika. Senuosius kompiuterius reikia pakeisti naujais, nes jie nuolat genda, o tai komplikuoja vartotojų aptarnavimą.

Reikalingas A3 formato kopijavimo aparatas, nes skaitytojai pageidauja šios paslaugos. Senasis sugedo nepataisomai.

15. ĮSTAIGOS PROBLEMOS IR NESĖKMĖS

Didžiausia **nesėkmė** ataskaitiniais metais yra tai, kad nepavyko atverti lankytojams naujų vaikų bibliotekos „Žalioji pelėda“ erdvių dėl nebaigto remonto. Čia nuo rudens turėjo prasidėti suplanuotos projekto „3D: Domėkis. Dalyvauk. Dalinkis.“ veiklos, kurioms skubiai reikėjo ieškoti kitų patalpų.

Problemos

- Ataskaitiniais metais šiek tiek (0,9 proc., lyginant su 2014 m.) sumažėjo apsilankymų skaičius tinklo bibliotekose. Tai lėmė sumažėjęs (12 proc.) lankytojų, besinaudojančių bibliotekose internetu, skaičius. Internautų skaičiaus mažėjimą lemia objektyvios priežastys. Interneto skverbtis sparčiai auga tiek namų ūkiuose, tiek viešojoje erdvėje – kavinėse, aikštėse, tose pačiose bibliotekose. Lankytojai, besinaudojantys bibliotekos internetu savo atsineštais nešiojamaisiais kompiuteriais ar išmaniaisiais įrenginiais, VRSS (automatizuotai) yra neapskaitomi ir oficialiuose rodikliuose neatsispindi. Be to, viešųjų interneto prieigų kompiuterinė įranga sensta, genda, kas taip pat turi įtakos interneto vartotojų skaičiaus mažėjimui. Be to, fizinių apsilankymų skaičių bibliotekoje mažina ir augantys gyventojų gebėjimai naudotis nuotolinėmis bibliotekos paslaugomis.

- Vartotojų aptarnavimas bibliotekose yra automatizuotas. Kompiuterinė įranga, skirta vartotojų aptarnavimui, yra tiek fiziškai, tiek morališkai pasenusi, nuolat genda, todėl skaitytojų aptarnavimas tampa labai komplikuoatas, jau nekalbant apie paslaugų kokybę.

- Nefinansuotas tęstinis projektas „Literatūros ir meno sklaida miesto bibliotekose“, kurio lėšomis organizuojami bibliotekos renginiai, stipriai pakoregavo suplanuotą veiklą – daugelio planuotų renginių teko atsisakyti.

- Menkas vaikų vasaros užimtumo finansavimas riboja vaikų vasaros stovyklų veiklos galimybes.

- Bibliotekai reikalingas 8 vietų mikroautobusas, nes turimas automobilis „VW-CADDY (1996 m.) yra senas, nuolat gendantis ir nepateisina lūkesčių: nepatogus didesnių gabaritų daiktams pervežti (kėdėms, lėlių teatro širmai, knygų lentynoms, parodoms ir kt.). Su juo negalima didesniai darbuotojų skaičiui (tik 3 sėdimos vietos) išvykti į jokių kvalifikacijos renginius.

- Parko bibliotekai reikalingas kapitalinis patalpų remontas.

- Smėlynės bibliotekos tambūro sienos suskilusios, fasadas aprtrupėjęs (iškritę tinko gabalai), jį būtina suremontuoti; „Židinio“ bibliotekoje būtina apšiltinti sienas.

16. ĮSTAIGOS PASIEKIMAI IR LAIMĖJIMAI

- Didžiausias praėjusių metų laimėjimas yra parengtas projektas „3D: Domėkis. Dalyvauk. Dalinkis.“ ir gautas finansavimas (20284 Eur). Projektas truks iki 2016 m. pabaigos, veiklos vykdomos 5 bibliotekose. Kartu reikia pasidžiaugti kompanijos Microsoft dovanota naujausia programine įranga, kurios vertė 6424 \$.

- Keturiems projektams iš Kultūros tarybos programų gauta 9 098 Eur.
- Lietuvos savivaldybių viešųjų bibliotekų asociacijos inicijuotame respublikiniame „Metų nominacijos“ konkurse Vaikų literatūros skyrius „Žalioji pelėda“ laimėjo nominaciją „Biblioteka – mažųjų draugas“ už prasmingą veiklą su mažaisiais skaitytojais.
 - Šiek tiek išaugo, lyginant su 2014 m., registruotų vartotojų (0,14 proc.) ir dokumentų išduoties (0,5 proc.) rodikliai.
 - Išaugo vartotojų, gebančių savarankiškai naudotis elektronine informacija, skaičius. Daugiau skaitytojų naudojasi bibliotekos teikiamomis elektroninėmis paslaugomis.
 - Bibliotekų paslaugų bei veiklos reklamai sėkmingai išnaudojami socialiniai tinklai bei interneto galimybės – bibliotekos tinklalapis ir 3 tinklaraščiai.
 - Bibliotekos paslaugų paklausa nutolusiems vartotojams toliau augo: aktyviau buvo naudojama elektroniniu katalogu, ženkliai daugiau vartotojų naudojosi knygų gražinimo termino pratęsimo bei dokumentų rezervavimo internetu paslaugomis.
 - Toliau įgyvendinamas kvalifikacijos tobulinimo tęstinumas: 39 bibliotekos darbuotojai mokėsi ir įgijo naujų žinių 32 seminaruose.
 - 9 savanoriai talkino miesto bibliotekose.
 - Miesto bibliotekos sėkmingai bendradarbiavo su 39 kultūros ir švietimo įstaigomis, visuomeninėmis organizacijomis, bendruomenėmis. Ypač džiugina stiprėjantys ryšiai tarp bibliotekų ir vietos bendruomenių.
 - Netradicines darbo formas – dalyvavimą miesto renginiuose (Vasarvidžio šventėje, Miesto gimtadienio šventėje) sėkmingai išnaudojome bibliotekų bei jų paslaugų reklamai.
 - Miesto žmonėms per metus suorganizuota 614 renginių (388 iš jų – vaikams), iš kurių 204 – literatūros bei meno parodos. Lyginant su 2014 m., surengta 90 renginių daugiau, juose apsilankė 1575 lankytojai daugiau. 70 renginių daugiau suorganizuota vaikams, nes dauguma įgyvendintų projektų buvo skirti vaikų auditorijai.
 - Didelę reikšmę bibliotekų įvaizdžio formavimui bei informacijos apie teikiamas paslaugas sklaidai turi reklaminės priemonės (lankstinukai, skrajutės, kvietimai ir pan.), reportažai per regionines (5) ir respublikines (1) TV, publikacijos spaudoje bei virtualioje erdvėje (327), 6 video įrašai patalpinti socialiniame tinkle www.youtube.com.

Panevėžio miesto savivaldybės
viešosios bibliotekos direktorė

Aurelija Matulevičienė